

Apstiprināts Vidzemes
Augstskolas Senāta sēdē
2021.gada 24.novembrī,
lēmums Nr.10/4.1.

Cēsu iela 4,
Valmiera, LV-4200
T.: +371 64207230,
F.: +371 64207229
info@va.lv, www.va.lv

LV90001342592
Valsts Kase
LV38TREL9150130000000
TRELLV22

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

2020./2021.ak.g.

*STUDIJU VIRZIENS „VIESNĪCU UN
RESTORĀNU SERVISS, TŪRISMA UN
ATPŪTAS ORGANIZĀCIJA”*

2021. gada novembris, VALMIERA

SATURS

SATURS	2
Attēlu un tabulu saraksts	3
1. Informācija par augstskolu	4
2. Studiju virziena pārvaldības struktūra	12
3. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	12
4. Studiju virziena īstenošanā iesaistītie resursi	13
4.1. Finanšu resursu nodrošinājums	13
4.2. Metodiskais un materiāltehniskais nodrošinājums	15
5. Zinātniskās pētniecības īstenošana studiju virziena ietvaros	20
6. Sadarbība un internacionalizācija	23
6.1. Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām	23
6.2. Internacionalizācijas stratēģijas	24
6.3. Starptautiskā apmaiņa	24
7. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	26
8. Analīze par 2020./2021. akadēmiskā gada virziena galvenajām aktivitātēm	35
9. STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMI	37
9.1. "TŪRISMA ORGANIZĀCIJA UN VADĪBA" profesionālās bakalaura studiju programmas raksturojums	37
9.1.1. Studiju programmas mērķi un kvalifikācija	37
9.1.2. Paredzētie studiju rezultāti	37
9.1.3. Studiju programmas plāns	38
9.1.4. Studiju programmas praktiskā īstenošana	40
9.2. "TŪRISTU GIDS – CEĻOJUMU UN PASĀKUMU ORGANIZATORS" profesionālās bakalaura studiju programmas raksturojums	42
9.2.1. Studiju programmas mērķi un kvalifikācija	42
9.2.2. Paredzētie studiju rezultāti	42
9.2.3. Studiju programmas plāns	43
9.2.4. Studiju programmas praktiskā īstenošana	45
9.3. „TŪRISMA STRATĒĢISKĀ VADĪBA” profesionālās maģistra studiju programmas raksturojums	47
9.3.1. Studiju programmas mērķi un kvalifikācija	47
9.3.2. Paredzētie studiju rezultāti	47
9.3.3. Studiju programmas plāns	48
9.3.4. Studiju programmas praktiskā īstenošana	49

Attēlu un tabulu saraksts

1.attēls. VIA VRSTAO studiju virziena pārvaldības struktūra.....	12
1. tabula. Augstskolas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1 daļā norādītajam	10
2. tabula. Finanšu resursi studiju virzienam atbilstošu studiju programmu īstenošanai	13
3. tabula. Finansējums akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai	13
4. tabula. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai.....	13
5 tabula. Finansējums studējošo pašpārvaldei.....	14
6. tabula. Akadēmiskā personāla atalgojuma atbilstība pedagogu darba samaksas noteikumiem.....	14
7. tabula. Kopējais Vidzemes Augstskolas bibliotēkas dokumentu (fizisko vienību) kopskaits 2020. augustā.....	16
8.tabula. Studiju virzienu ekspertu grupas rekomendāciju ieviešanas pārskats.....	26
9. tabula. Studiju programmas „Tūrisma organizācija un vadība” plāns” studiju plāns.....	38
10. tabula. Studiju programmas “Tūristu gids-ceļojumu un pasākumu organizators” plāns 40	
11. tabula Tūrisma organizācija un vadības bakalaura programmas specializācijas kursu sadalījums.....	43
12. tabula. Studiju programmas “Tūrisma stratēģiskā vadība” studiju saturs un plāns	48

1. Informācija par augstskolu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem

Vidzemes Augstskola (ViA) dibināta 1996. gadā un 2001.gadā ieguvusi valsts augstskolas statusu. 2002.gadā ViA akreditēta uz nenoteiktu laiku. ViA piedāvā kvalitatīvas studiju programmas, kurās tiek līdzsvarota teorija un prakse. Studiju programmas tiek nemitīgi atjaunotas un pielāgotas aktuālām sabiedrības vajadzībām un izmaiņām darba tirgū. Studiju kvalitāti nodrošina pieredzējuši un profesionāli mācībspēki, progresīvas studiju formas, kā arī pētniecības un akadēmiskā darba integrācija.

ViA piedāvā koledžas, bakalaura, maģistra un doktorantūras programmas, kopskaitā 17. ViA studiju programmas tiek īstenotas sešos studiju virzienos, kas ir apvienoti divās fakultātēs – Sabiedrības zinātņu fakultātē un Inženierzinātņu fakultātē.

Pētnieciskais darbs ViA tiek īstenots divos zinātniskajos institūtos - Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūtā (HESPI), kas izveidots 2015 .gadā, un Sociotehnisku sistēmu inženierijas institūtā (SSII), kas ir dibināts 2006.gada jūlijā.

ViA vīzija skan šādi: “ViA ir starptautiski atpazīstama reģionāla augstākās izglītības, zinātnes, zināšanu pārneses un ideju līderības platforma, kas piedāvā digitālā laikmeta ekosistēmu daudzpusīgām iespējām profesionālās augstākās izglītības iegūšanā un starpdisciplināras pētniecības veikšanā, proaktīvi atbildot uz sabiedrības izaicinājumiem.” Savukārt ViA misija ir veicināt zināšanu sabiedrības ilgtspējīgu attīstību reģionālā un nacionālā līmenī, nodrošinot privāto un publisko sektoru ar augsta līmeņa profesionāļiem, kā arī veicot pētniecību sabiedriski aktuālu problēmu risināšanai.

ViA savā attīstības stratēģijā 2016. - 2020. gadam noteikusi trīs stratēģiskās prioritātes: 1.Izglītība, 2.Zinātne, un 3.Zināšanu pārnese un ideju līderība. Izglītības jomā izvirzītais uzdevums ir ne tikai attīstīt studiju programmas un studiju virzienus, bet arī piedāvāt plašas mūžizglītības iespējas, kā arī papildizglītību skolēniem. Zinātnes jomā izvirzītais uzdevums ViA ir īstenot tādu pētniecību, kas būtu proaktīva atbilde sabiedrības izaicinājumiem atbilstoši studiju virzieniem un ārējam pieprasījumam. Zināšanu pārneses un ideju līderības prioritātē noteiktais uzdevums ir ViA un tās partnerinstitūciju zināšanu nodošana sadarbības partneriem, Vidzemes reģiona intelektuālā līdera lomas pildīšana valsts un reģiona izaugsmes veicināšanā.

ViA studiju programmu uzskaitījums apskatāms ziņojuma 1. pielikumā (pielikumu jāatrod Studiju administrēšanas daļai).

Studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā apskatāma ziņojuma 2. pielikumā (pielikumu jāatrod Studiju administrēšanas daļai)

ViA stratēģija latviešu valodā pieejama ViA mājaslapā [gan latviešu, gan angļu](#) valodās.

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

ViA ir atvasināta publiska persona. ViA ir dibinājusi valsts, un tās tiesisko darbību reglamentē ViA Satversme. ViA pārvaldībā tiek ievērots demokrātisks vadības stils un koleģialitātes princips. Fakultāšu dekāni un citu akadēmisko un administratīvo struktūru

vadītāji, kā arī studentu valdes pārstāvji tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanas procesā un augstskolas operatīvās un stratēģiskās vadības plānošanā un īstenošanā. Operatīvās vadības jautājumi tiek risināti iknedēļas vadības sēdēs. Augstskolas operatīvo vadību organizē administratīvais prorektors. Sēdes ir atklātas un informācija no sēdēm tiek izsūtīta augstskolas personālam elektroniski. Aktuālo procesu izvērtēšanai un sekmīgai studiju darba organizācijai, reizi mēnesī tiek organizēti *Studiju virzienu un studiju programmu direktoru darba semināri*, kā arī *Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumusēdes*.

ViA struktūra apskatāma ziņojuma 3. pielikumā (pielikumu jautāt Studiju administrēšanas daļai)

ViA lēmēj institūcijas:

- **Satversmes sapulce** - ViA augstākā koleģiālā pārstāvības un vadības institūcija un lēmēj institūcija, kuru ievēlē uz 2 gadiem. Satversmes sapulce sastāv no 40 personām, no kurām 24 pārstāvji tiek ievēlēti no akadēmiskajos amatos ievēlētā akadēmiskā personāla locekļiem, 8 pārstāvji tiek ievēlēti no vispārējā personāla locekļiem, un 8 pārstāvji tiek ievēlēti no pilna laika studējošo vidus.
- **Akadēmiskā šķirējtiesa** - ViA institūcija, kas izveidota strīdu izskatīšanai starp ViA amatpersonām, struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās, kā arī studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumu izskatīšanai par ViA Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem un pārkāpumiem. Akadēmiskā šķirējtiesa sastāv no 3 locekļiem, no kuriem 2, aizklāti balsojot, ievēlē Satversmes sapulce no akadēmiskajos amatos ievēlētā akadēmiskā personāla vidus, un 1 ievēlē studējošopašpārvalde no pilna laika studējošo vidus.
- **Senāts** - koleģiāla vadības un lēmēj institūcija, kas apstiprina kārtību un noteikumus, kuri regulē visas Vidzemes Augstskolas darbības sfēras. Senāts sastāv no 20 locekļiem: 15 akadēmiskā personāla pārstāvjiem, 4 studējošo pārstāvjiem un 1 vispārējā personāla pārstāvja. Senāta pilnvaru termiņš ir divi gadi. Senāta sēdes notiek katrā mēneša ceturtajā trešdienā. Tajās drīkst piedalīties jebkurš students un augstskolas darbinieks. Senāta ietvaros darbojas divas pastāvīgās komisijas: Studiju un zinātņu komisija un Finanšu, budžeta un stratēģijas komisija.
- **Akadēmiskās ētikas komisija** - koleģiāla institūcija, kas veicina izpratni un konsultē ViA studentus un docētājus par akadēmiskās un pētnieciskās ētikas jautājumiem un izskata ViA studējošo un akadēmiskā personāla akadēmiskās un pētījumu ētikas pārkāpumus.
- **Revīzijas komisija** pārbauda ViA finansiālo un saimniecisko darbību atbilstību ViA Satversmes un institūciju lēmumiem, kā arī Latvijas Republikas normatīviem aktiem. Revīzijaskomisija saskaņā ar ViA Satversmi trīs cilvēku sastāvā tiek ievēlēta uz diviem gadiem.
- **Fakultāšu Domes** ir koleģiālas lēmēj institūcijas fakultāšu akadēmiskās, zinātniskās un pētnieciskās darbības nodrošināšanai.

Saraksts ar galvenajiem ViA iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem apskatāms ziņojuma 4. pielikumā (pielikumu jautāt Studiju administrēšanas daļai).

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

ViA Studiju kvalitātes nodrošināšanas politika ir ViA kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, kas sekmē ViA iekšējo kvalitātes kultūru un tās pastāvīgu pilnveidi. Tā ir izstrādāta, tiek pārskatīta un īstenota saskaņā ar *Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (2015)*, Latvijas Republikas *Augstskolu likumā* noteikto un citiem normatīviem, vienlaikus, ņemot vērā ViA iekšējo un ārējo iesaistīto pušu viedokli un vajadzības. Politika atbalsta kvalitātes kultūras veidošanos, kuras ietvaros visas iekšējās iesaistītās puses uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos.

Turpmākajā tekstā sniegts pārskats par kvalitātes nodrošinājuma sistēmas dažādiem aspektiem.

Kvalitātes nodrošināšanas politika un pasākumi

ViA izstrādāta un apstiprināta attīstības stratēģija 2016.-2020. gadam, kas paredz tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju izglītībā, tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju zinātnē un pētniecībā, kā arī zināšanu pārnesi un ieguldījumu reģiona attīstībā. ViA ir **Stratēģiskā konsultatīvā padome**, kura izveidota ar mērķi sekmēt radošu diskusiju un radīt idejas, kas sekmētu saprātīgas, pievilcīgas un iedomājamas ViA nākotnes ainas (vīzijas) un stratēģiskā ceļa noteikšanu. Stratēģisko kontroli pār ViA attīstību īsteno ViA Senāts, bet administratīvo un uzskaites kontroli realizē Sociālo zinātņu fakultāte. Sociālo zinātņu fakultāte regulāri (reizi mēnesī) izvērtē savu darbību un lemj par aktuāliem jautājumiem fakultātes domes sēdēs. ViA ir **Zinātniskā padome**, kuras uzdevums ir sekmēt saskaņotu un mērķtiecīgu ViA akadēmisko un zinātniski pētniecisko darbību atbilstoši ViA stratēģijai. Padome konsultē un nepieciešamības gadījumā sagatavo priekšlikumus Senātam un rektoram par stratēģiski nozīmīgiem augstskolas zinātniski pētnieciskās darbības jautājumiem, t.sk., jaunu ViA pētniecības virzienu uzsākšanu. Akadēmiskā personāla kvalifikācija un kompetences tiek vērtētas, balstoties uz tā profesionālajiem, akadēmiskajiem un zinātniskajiem sasniegumiem. Ikgadu studiju virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā. Kopš 2018. gada kvalitātes vadībā iesaistās arī studiju programmu konsultatīvās padomes. Augstskolā apstiprināta virkne dokumentu, kas nosaka attiecības starp docēšanu un pētniecību, iestādes kvalitātes un prasību stratēģiju, kā arī kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizāciju. Ir izstrādāts regulējums par fakultāšu, studiju virzienu un citu struktūrvienību un personu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu, kā arī par studentu dalību kvalitātes nodrošināšanā, un kvalitātes politikas realizācijas, pārraudzības un koriģēšanas veidiem. Visi normatīvie dokumenti gan studējošajiem, gan akadēmiskajam personālam pieejami ViA e-vidē. Studējošie tiek informēti gan ievadstudijās, gan arī vēlāk studiju procesā par viņu tiesībām un iespējām piedalīties ViA attīstības politikas izstrādē un īstenošanā. ViA studējošo pašpārvalde, kas delegē kandidātus ViA Senāta un Satversmes sapulces vēlēšanām, pēcnepieciešamības organizē tikšanos ar ViA rektoru un/vai studiju virzienu vadītājiem. ViA ir izstrādāta **Studiju programmu izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības kārtība** un citi dokumenti nolikumi, kas saistīti ar kvalitatīvu studiju procesa norisi.

Studiju programmas un to sastāvdaļas tiek izstrādātas tā, lai atbilstu tām izvirzītajiem mērķiem, kas, savukārt, atbilst **ViA stratēģijai**. Studiju programmas tiek veidotas, izmantojot ārējo iesaistīto pušu redzējumu un tā, lai atbilstu definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem un to apguves rezultāti atbilst *Latvijas un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai*.

Akadēmiskā personāla darba kvalitātes nodrošināšana un novērtēšana

ViA ir noteikusi pasākumus, kā pārlicināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, t.i., prasības ir noteiktas ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**, ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu, kā arī tiek ņemtas vērā studentu aptaujas par katru docētāja vadīto studiju kursu attiecīgajā studiju gada semestrī. ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā. Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus u.c. mobilitātes programmu ietvaros. Docētājam vienu reizi akadēmiskajā gadā (oktobrī par iepriekšējo akadēmisko gadu) jāiesniedz fakultātes dekānam atskaite par sasniegumiem zinātniskajā darbā, gūto pieredzi projektos, semināros un konferencēs. Iesniegtā informācija tiek izmantota zinātniskās atskaites un studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumu sagatavošanai. Lai docētājiem būtu iespēja pilnveidot savu akadēmisko darbu un tikt īstenota akadēmiskā darba kvalitātes pārraudzība, ViA tiek īstenotas dažādas aktivitātes, t.sk. studiju kursa novērtējuma aptaujas un studiju kurus hospitēšanas iespējas. ViA vēlētie docētāji kvalifikācijas paaugstināšanas nolūkos piedalās Erasmus+ un citās profesionālās pilnveides mobilitātēs, apmeklējot ViA piedāvātos kursus, iesaistoties profesionālo organizāciju u.c. aktivitātēs.

Akadēmiskā darba un pētniecības resursi, atbalsts studentiem

ViA materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. ViA bibliotēka nodrošina akadēmiskajai un zinātniskajai darbībai nepieciešamos informatīvos resursus, nodrošina piekļuvi zinātnisko rakstu un citām elektronisko informāciju bāzēm no ViA bibliotēkas portāla. Tāpat ViA ir pieejama e-studiju vide, kas ir interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti mācību materiāli, elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, pārbaudes darbu un kontroldarbu izpildes nodrošināšana.

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un interneta pieslēgumu (195 m²) un 12 laboratorijas: *Datu drošības laboratorija (Kiberdrošības laboratorija); Datortīklu laboratorija; Virtuālās realitātes laboratorija; Multimediju laboratorijas studiju pārvaldības un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Multimediju laboratorijas komunikācijas*

ekosistēmu un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Imitāciju modelēšanas un RFID tehnoloģiju laboratorija; Mobilo tehnoloģiju laboratorija; Energoefektivitātes laboratorija; Mehatronikas laboratorija; Elektrotehnikas laboratorija; Būvniecības laboratorija; Telpiskās pētniecības laboratorija (kopējā platība 324 m²). Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja interneta tīklam un datu bāzu izmantošanai. Abonētās pilnteksta datubāzes ir pieejamas, autorizējoties no jebkuras vietas, kur ir pieejams internets. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²), savukārt studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). Savukārt, telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai nodrošina iespēju sekot līdz nodarbību plānojumam.

ViA nodrošina karjeras attīstības atbalsta pakalpojumus studentiem un reflektantiem, radot iespēju viņiem pieņemt lēmumu par turpmāko izglītības vai nodarbinātības veidu, atrast atbilstošāko studiju virzienu, izvēlēties piemērotākos kompetenču pilnveides ceļus, izmantojot personīgos un izglītības iestādes resursus, sagatavoties veiksmīgai profesionālai darbībai, attīstīt savu personību, sasniegto izvirzītos profesionālos mērķus, plānotu tālākizglītību, uzsāktu savu uzņēmējdarbību, kā arī sniedz atbalstu citos karjeras jautājumos. Galvenie karjeras attīstības pasākumi ViA ir individuālās vai mazo grupu karjeras konsultācijas studentiem (iekļaujot arī konsultācijas par CV izveidošanu, darba meklēšanu, sagatavošanās darba intervijām u.c.), kā arī reflektantiem par piemērotāko studiju virziena izvēli studiju uzsākšanu ViA. Tiek attīstīta arī mentoru kustība, iesaistot augstskolas absolventus. ViA cieši sadarbojas ar nozares uzņēmumiem, regulāri informējot studentus par aktuālajiem darba un prakses piedāvājumiem nozares uzņēmumos, kā arī palīdz studentiem sagatavoties darba un prakses uzsākšanas posmā. Karjeras attīstības atbalsts tiek pilnībā integrēts arī studijuursos, veidojot izpratni par nodarbinātību nozarē, sadarbojoties ar nozares ekspertiem un speciālistiem.

Informācijas vadība

ViA galvenie darbības rādītāji tiek izvērtēti un analizēti ik gadu, to atspoguļošana ir gan pašnovērtējuma ziņojumos, gan ikgadējos vadības ziņojumos, gan cita veida atskaitēs. Savukārt informācija par studentu studiju gaitu, sekmēm un atbiruma rādītāji, studentu apmierinātība ar studiju programmās un absolventu karjeras gaitām tiek apkopota centralizēti, izmantojot gan kvalitatīvās, gan kvantitatīvās metodes – gan statistisko un finanšu rādītāju analīzi, gan dokumentu analīzi, gan reflektantu, gan studentu un absolventu aptaujas.

ViA nodrošina efektīvu studiju programmu un citu procesu vadīšanai nepieciešamās informācijas vākšanu, izmantojot ViA mājaslapu un sociālos tīklus, kā arī:

- ViA studiju administrēšanas informācijas sistēmu *LAIS*, kas nodrošina iespēju apkopot datus par visiem studiju aspektiem un sekmīgi izmantot tos studiju procesa darbībā, piebilstot, ka studenti savam studiju vērtējumu progresam var sekot savos profilos,
- Lietvedības informācijas sistēmu, E-mācību vidi *Moodle*,
- ViA absolventu datu bāzi, Bibliotēkas sistēmu *ALISE*, Grāmatvedības sistēmu *Horizon*,
- Studiju un studējošo kredītu uzskaites sistēmu.

Sabiedrības informēšana

ViA mājaslapā regulāri tiek publicēta aktuāla, neitrāla un objektīva informācija par augstskolas darbību, tai skaitā piedāvātajām koledžas, bakalaura, maģistra un augstākā līmeņa studiju programmām un iegūstamajiem grādiem/ kvalifikācijām un atlases kritērijiem uzņemšanai tajās; programmu sagaidāmajiem studiju rezultātiem, piešķiramo kvalifikāciju, izmantotajām mācīšanas, mācīšanās un sekmju vērtēšanas procedūrām, minimālajiem sekmīgajiem vērtējumiem vai prasībām, studentiem pieejamām mācīšanās iespējām un ārpus studiju aktivitātēm, kā arī informāciju par karjeras iespējām pēc absolvēšanas un absolventu nodarbinātību.

ViA katru gadu sagatavo, apstiprina un publicē studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus, kā arī kārtējam akadēmiskajam gadam paredzētos uzņemšanas noteikumus. ViA docētāji un darbinieki aktīvi līdzdarbojas arī sabiedriskās domas veidošanā reģionā un Latvijā, piedaloties konferencēs, semināros, publiskās lekcijās, darbojoties NVO, publicējot zinātniskās publikācijas, par ko aktuālākā informācija tiek publicēta augstskolas sociālajos medijos un mājaslapā, tā popularizējot augstskolu un studiju programmas.

ViA regulāri publicē aktuālu, neitrālu un objektīvu informāciju par augstskolas darbību, piedāvātajām programmām un iegūstamajiem grādiem/kvalifikācijām sociālajos medijos – *Facebook, Twitter, Instagram, YouTube*, kā arī drukātos informatīvos bukletos un citos izdales materiālos. Tāpat sociālajos medijos kā latviešu, tā angļu valodā tiek publicēta informācija, kas ir aktuāla, noderīga gan esošajiem, gan topošajiem studentiem, gan absolventiem, gan citām iesaistītajām pusēm un sabiedrībai. Informācija, kas aktuāla konkrētam cilvēkam vai cilvēku grupām, piemēram, docētājiem, augstskolas administrācijas darbiniekiem vai kādas konkrētas studiju programmas studentiem, tiek izsūtīta e-pastā.

Saikne ar ViA absolventiem tiek uzturēta sociālajā medija *Facebook* grupā “ViA Alumni”, kurā augstskola publicē aktuālāko informāciju, kas būtiska absolventiem, piemēram, par darba iespējām augstskolā, salidojumiem, iespējamo dalību pasākumos.

Par augstskolas darbību un aktuālākajiem notikumiem tiek informēti arī nozares mediji un citi, kā reģionālie, tā valsts mēroga, mediji, aicinot informāciju izplatīt plašākai sabiedrībai mediju drukātajās, elektroniskajās un citās versijās un/vai sociālo mediju kontos. Tāpat kompetences robežās tiek sniegta nepieciešamā informāciju mediju pārstāvjiem par viņiem interesējošām aktualitātēm, notikumiem un jaunumiem, kas saistīti ar augstskolu, tās darbiniekiem vai studentiem. Katru dienu tiek veikts mediju monitorings, kura laikā tiek apkopota medijos publicētā informācija par augstskolu un aktualitātēm, kas ar to saistītas. Izvērtējot informācijas būtiskumu un piemērotību, tā tiek pārpublicēta augstskolas sociālo mediju kontos.

Studiju virzienu popularizēšanai tiek veiktas gan rakstiska, gan video formāta intervijas ar docētājiem, studentiem un augstskolas absolventiem, kas tiek publicētas augstskolas mājaslapā, kā arī sociālajos medijos *Facebook, Twitter, Instagram* un *YouTube*. Tāpat studiju virzienu popularizēšanai mājaslapā un sociālajos medijos tiek publicēta informācija par studentu individuāli veiktajiem darbiem, sasniegumiem zinātnes jomā, konferencēs, konkursos vai sacensībās, studiju procesu, kā arī iespējām pilnveidot savas zināšanas augstskolas laboratorijās,

prakses laikā uzņēmumos, augstskolas piedāvātajosursos, nodarbībās, radošajās darbnīcās un citviet. ViA publicitātes nodrošināšanai ārpus Latvijas, mobilitātes programmu ietvaros, ārvalstu sadarbības partneriem tiek prezentēta informācija par ViA studiju programmām un kopīgu projektu īstenošanas iespējām. Tūrisma un atpūtas virziena docētāji aktīvi līdzdarbojas arī sabiedriskās domas veidošanā reģionā, nozares interešu aizstāvēšanā Latvijā, piedaloties konferencēs, semināros, publiskās lekcijās, darbojoties NVO, publicējot zinātniskās publikācijas. Informēšana starptautiskajā līmenī notiek, iesaistoties starptautiskajās mobilitātes programmās un projektu aktivitātēs.

Sadarbība ar studējošajiem un absolventiem

Ik gadu ViA veic studējošo viedokļa aptauju par augstskolā īstenoto studiju programmu atbilstību studējošā priekšstatiem, par studiju programmu kvalitāti, par informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu, par akadēmiskā personāla kvalitāti, par starptautiskās sadarbības kvalitāti, kā arī citiem jautājumiem. Aptauju rezultāti tiek analizēti un vērtēti, kā arī uz to bāzes tiek pieņemti lēmumi par dažādām izmaiņām un pilnveidojumiem. Saņemtās atbildes tiek izmantotas attīstības plānošanā un ViA darbības uzlabošanā. Studiju virziena līmenī katra semestra sākumā Tūrisma un atpūtas virziena direktors tiek ar kursu studentiem, lai apspriestu aktualitātes, problēmas, kā arī uzklausa studentu viedokļus un risinājumus. Tāpat katra semestra beigās tiek veikts apkopojums par kursu novērtējumiem. Ar šiem rezultātiem tiek iepazīstināti gan virziena docētāji, gan studenti. Tiek organizēta arī Konsultatīvās padomes sēde, kurā piedalās katra kursa pārstāvis un trīs docētāji, izsakot savu viedokli par aizvadīto semestri, izvērtējot gan pozitīvās lietas studiju procesā, gan arī iespējamās uzlabojumus. Šādā veidā tiek nodrošināta atgriezeniskā saite starp studentiem un docētājiem, lai vajadzības gadījumā pilnveidotu studiju procesu, komunikāciju un citus aspektus turpmākajos semestros.

Ik gadu ViA veic arī absolventu aptauju. Tās galvenais mērķis ir dokumentēt absolventu apmierinātību ar iegūto izglītību uzreiz pēc studiju beigām, kā arī vākt datus par absolventu nodarbinātību. Aptauja tiek veikta gadu pēc studiju pabeigšanas. Aptauju rezultāti parāda, ka bakalaura un maģistra programmu absolventi veiksmīgi iekļaujas darba tirgū, strādājot gan privātajā, gan valsts un pašvaldību sektorā. Studiju virziena ietvaros tiek uzturēti kontakti ar absolventiem sociālajos medijos, tiekoties publiskos pasākumos, iesaistot tos kā vieslektoros, prakses vietu nodrošinātājus un valsts pārbaudījumu komisijas locekļus. Tāpat absolventi tiek iesaistīti Tūrisma un atpūtas virziena konventā, kurā tiek apspriestas aktualitātes saistībā ar studiju virzienu un nozari kopumā.

ViA studiju kvalitātes nodrošināšanas politika apskatāma ziņojuma 5. pielikumā (*pielikumu jāautāt Studiju administrēšanas daļai*). ViA studiju kvalitātes nodrošināšanas politika pieejama arī ViA mājaslapā: <https://va.lv/lv/par-via/dokumenti>

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1 daļā norādītajam, sniedzot pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā sniegts pamatojums.

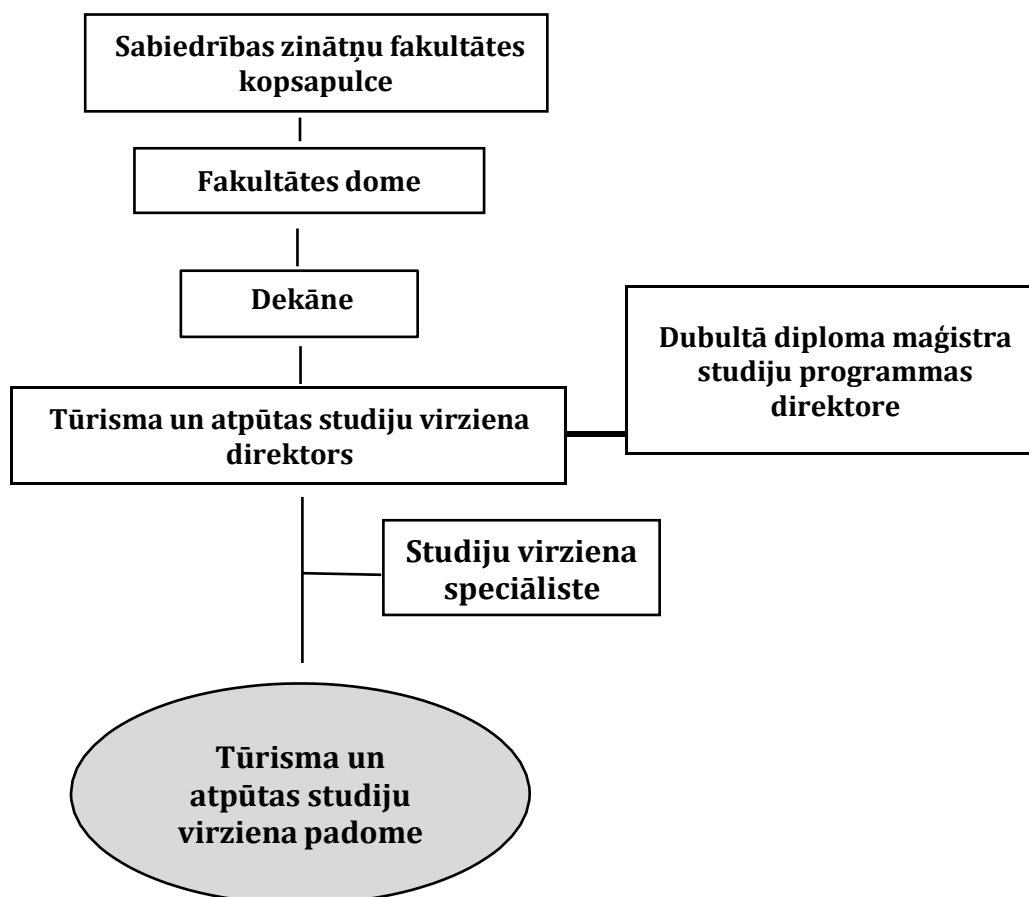
1. tabula. Augstskolas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1 daļā norādītajam.

Npk.	<i>Atbilstoši 5. panta 2.1 daļai augstskola/ koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti:</i>	<i>Pamatojums</i>
1	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst, skatīt 1.3 nodaļu

2	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	Atbilst, skatīt 1.3 nodaļu
3	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmjuvērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	Atbilst, skatīt 1.3 nodaļu
4	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst, skatīt 1.3 nodaļu
5	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darbaefektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem	Atbilst, skatīt 1.3 nodaļu
6	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	Atbilst, skatīt 1.3 nodaļu

2. Studiju virziena pārvaldības struktūra

VRSTAO darbojas Sabiedrības zinātņu fakultātes sastāvā administratīvi to pārauga fakultātes dekāns. Fakultātes Dome pieņem lēmumus par izmaiņām programmās, ievēl docētājus, apstiprina viesdocētājus. Domē darbojas studentu pārstāvji (*skatīt 1.attēlu*).

1.attēls. VIA VRSTAO studiju virziena pārvaldības struktūra

Tiešo virzienu pārraudzību un operatīvo vadību veic virzienu direktors. Maģistru programmā VRSTAO ir virziena direktora vietnieks akadēmiskos jautājumos. Stratēģiskās izmaiņās Studiju programmās, kvalitātes iekšēja izvērtēšana (pašnovērtējuma ziņojumi, anketēšanas u.c.) un sagatavošana ārējai izvērtēšanai (licencēšana, akreditācija) izskata studiju virziena padome, kas sanāk reizi mēnesī.

3. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

Skatīt "Vidzemes Augstskolas studiju kvalitātes nodrošināšanas politika" Apstiprināts Vidzemes Augstskolas 2020. gada 31. janvāra Senāta sēdē, Lēmums Nr.2/2.1 (*skatīt. 5. pielikumu*).

4. Studiju virziena īstenošanā iesaistītie resursi

4.1. Finanšu resursu nodrošinājums

2. tabula. Finanšu resursi studiju virzienam atbilstošu studiju programmu īstenošanai

Studiju virziens	Valsts budžeta finansējums virzienam (bez finansējuma stipendijām), EUR	Pašu ieņēmumi - virziena maksas studentu studiju maksas, EUR	Finanšu resursi kopā, EUR
Tūrisms un atpūta	160965	16244	177209

Finansējums pētnieciskai darbībai Vidzemes Augstskolā netiek dalīts pa studiju virzieniem, bet gan novirzīts zinātniskajiem institūtiem, grantu programmām, pētniecības projektiem un pasūtījumu darbiem, kuros darbojas akadēmiskais personāls no dažādiem studiju virzieniem.

3. tabula. Finansējums akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai

Finansējuma veids	Finanšu resursi, EUR
Zinātnes bāzes finansējums	152575
Valsts pētījumu programmu finansējums	471050
Valmieras pilsētas pašvaldības piešķirtais finansējums pētniecības grantiem	10000
ES struktūrfondi	288424
LZP granti un programmas	22953
Cits zinātniskais finansējums no valsts budžeta (t.sk. valsts pārvaldes institūciju pasūtītie pētījumi)	301117
Zinātniskās darbības attīstības finansējums	197011
Ieņēmumi no līgumdarbiem ar LR juridiskajām personām	77830
Pārējie ieņēmumi zinātniskajai darbībai	0
Ieņēmumi no ārvalstu finanšu palīdzības	677204
Finansējums kopā	2198164

Finansējums Vidzemes Augstskolas bibliotēkas krājumu komplektēšanai netiek dalīts pa studiju virzieniem, jo bieži studiju procesā esošos bibliotēkas resursus izmanto vairāku studiju virzienu studenti.

4. tabula. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai

Izdevumi bibliotēkas krājumu komplektēšanai	EUR
Periodiskie izdevumi	1623
Grāmatas	7303
Elektroniskie dokumenti un datubāzes	523
Kopā:	9449

Finansējums studentu pašpārvaldei tiek nodrošināts vismaz vienas divsimtās daļas apmērā no valsts finansējuma studiju procesam un studiju maksas ieņēmumiem.

5. tabula. Finansējums studējošo pašpārvaldei

Finansējums	EUR
Finansējums studentu pašpārvaldei	7470
<i>Valsts budžeta finansējums studiju procesam</i>	<i>1324947</i>
<i>Studiju maksas ieņēmumi</i>	<i>169022</i>
Kopējie studiju procesa ieņēmumi	1493969
<i>Studentu pašpārvaldes finansējuma attiecība, %</i>	<i>0.50</i>

6. tabula. Akadēmiskā personāla atalgojuma atbilstība pedagogu darba samaksas noteikumiem

Amats	EUR			
	Mēneša darba algas likme *	Minimālā stundas likme **	ViA stundas likme ***	Atbilstība
profesors	1569	15.69	15.69	atbilst
asociētais profesors	1256	12.56	12.56	atbilst
docents	1005	10.05	10.05	atbilst
lektors	805	8.05	8.05	atbilst
asistents	641	6.41	6.41	atbilst

* - MK noteikumi Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi", uz 01.09.2020.

** - aprēķināta ņemot vērā MK noteikumos Nr. 445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" noteikto maksimālo akadēmiskā personāla darba slodzi 1000 stundas gadā (100 stundas mēnesī)

*** - apstiprināta ViA Senāta sēdē 2020.gada 30.septembris, lēmums Nr.9/2.1

Studiju programmu izmaksu kalkulācija

Vidzemes Augstskola studentu izmaksu kalkulācijai izmanto pašu izveidotu kalkulācijas metodiku, kurā izmaksas tiek klasificētas sekojošā veidā:

6.1. Tiešās izmaksas - studiju programmas realizācijas tiešās izmaksas:

6.1.1. akadēmiskā personāla atlīdzība,

6.1.2. mācību materiālu, pasākumu izmaksas,

6.1.3. citas tiešās ar studiju programmas realizāciju saistītās izmaksas;

6.2. Daļēji tiešās izmaksas - studiju virziena un fakultātes tiešās izmaksas:

6.2.1. akadēmiskā personāla atlīdzība, kura nav tieši saistīta ar kādas studiju programmas realizāciju (piem., fakultātes docētāju atlīdzība par zinātnisko darbu),

6.2.2. virziena un fakultātes administratīvā darba izmaksas (dekāna, virziena vadītāja, vecākā speciālista atlīdzība),

- 6.2.3. pārējās virziena un fakultātes administratīvās izmaksas (fakultātes personāla komandējumu, apmācību, konferenču apmeklējumu izdevumi, dalības maksas organizācijās, kancelejas preču, viesu uzņemšanas un citi izdevumi),
- 6.2.4. attīstības izdevumi (fakultātes vai virziena attīstībai tieši iezīmētā finansējuma izlietojums),
- 6.2.5. izmaksu nesējs – studentu skaits fakultātē (fakultātes tiešo izmaksu pārnesei) vai studentu skaits virzienā (virziena tiešo izmaksu pārnesei);
- 6.3. Netiešās izmaksas – pārējās augstskolas izmaksas:
 - 6.3.1. atlīdzība (administratīvā, vispārējā un saimnieciskā personāla atlīdzība),
 - 6.3.2. administratīvās izmaksas (komandējumu izdevumi, kopējie studiju procesa organizēšanas izdevumi, tehnoloģiju izdevumi, bibliotēkas izdevumi, mārketinga, sabiedrisko attiecību un pasākumu organizēšanas izdevumi, citi administratīvie izdevumi),
 - 6.3.3. ēku apsaimniekošanas izmaksas (infrastruktūras uzturēšanas un saimnieciskie izdevumi),
 - 6.3.4. aizdevuma atmaksas izdevumi
 - 6.3.5. kapitālie izdevumi (grāmatas, aprīkojums),
 - 6.3.6. izmaksu nesējs – studentu skaits programmā (atlīdzības, administratīvo un kapitālo izmaksu pārnesei) vai studiju programmas ietvaros realizēto studiju kursu kontaktstundu skaits gadā (ēku apsaimniekošanas izmaksu pārnesei).

Informācijā par izmaksām uz vienu studējošo norādītas izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālais sadalījums starp noteiktajām pozīcijām.

4.2. Metodiskais un materiāltehniskais nodrošinājums

Informācija par studiju virziena metodisko un informatīvo nodrošinājumu

Studiju kursu apraksti ir pieejami Vidzemes Augstskolas kursu reģistrā <https://luis.lu.lv/pls/va/kursi.startup?l=1>.

Sākoties studiju kursam studenti saņem kursa aprakstus, kā arī tie pieejami e- vides mācību platformā <http://moodle.va.lv/>. E-mācību vidē tiek ievietotas prezentācijas, papildu mācību materiāli u.c. resursi studiju kura apgūšanai.

Ņemot vērā to, ka Covid-19 vīrusa izplatības ierobežojumi ietekmēja klātienē studijas arī 2021. gada pavasara un rudens semestrī, tiešsaistes studijas tika organizētas izmantojot platformu Cisco Webex <https://va.webex.com/>. Kopš 2021. gada rudens semestra augstskolā un studiju virzienā tiek izmantota arī Microsoft Teams platforma tiešsaistes lekciju nodrošināšanai.

Nepieciešamības gadījumā, lai nodrošinātu lekcijas daļēji klātienē un daļēji attālināti, ir iespēja izmantot telpas, kas aprīkotas ar videokonferenču iespējām, piemēram auditoriju C230.

Bibliotēka

Bibliotēka lasītājiem atvērta 51 h nedēļā, bet ViA studentiem un mācībspēkiem 24/7 attālināti ir pieejamas abonētās datu bāzes un elektroniskais katalogs. Bibliotēka ir pieejama arī personām ar kustību traucējumiem. COVID pandēmijas laikā gan bija dažādi ierobežojumi bibliotēkas klātienē apmeklējumam.

Bibliotēka nodrošina visus tradicionālos bibliotēku pakalpojumus.

Informācija par bibliotēkā pieejamajiem resursiem un pakalpojumiem ir atrodamā Vidzemes Augstskolas mājas lapā, sadaļā bibliotēka <http://va.lv/lv/studentiem-un-darbiniekiem/biblioteka/par-biblioteku> .

1.stāva lasītavā (455,10m²) studentiem pieejami 130 preses izdevumi papīra formātā latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. No tiem ViA bibliotēka abonē 31. Pieejama arī daiļliteratūra un atsevišķu periodisko izdevumu arhīvs.

2.stāvā atrodas datorlasītava (67,80 m²) ar 18 darba vietām, un vēl 4 datora darba vietas lieltelpā. Uz tiem pieejama arī PSPP datu apstrādes programma. Vēl otrajā stāvā izvietotas 2 lasītavas (katra 14,50 m²) grupu darbam, 4 individuālās lasītavas (katra 5,20 m²), un klusā lasītava (79,20 m²). 2.stāva bibliotēkas telpa ir 776,00 m². Šeit izvietota nozaru literatūra, pieejams Valmieras pilsētas un apkārtējo novadu novadpētniecības materiālu krājums un Eiropas Komisijas informācijas punkts Europe Direct, kas sniedz informāciju par Eiropas savienību, kā arī Vidzemes Augstskolas studentu labāko darbu arhīvs. Lietotāju ērtībai sarunām pa telefonu vai *Skype* zvaniem ierīkota "klusuma kabīne", kur netraucējot pārējiem bibliotēkas apmeklētājiem, iespējamas skaļākas sarunas.

ViA bibliotēkā visi bibliotekārie procesi ir automatizēti, izmantojot bibliotēku informācijas sistēmu ALISE. No 2006. gada janvāra ir pieejama i-bibliotēka, kas dod iespēju no Valmieras integrētās bibliotēkas elektroniskā kataloga veikt grāmatu pasūtīšanu, pieteikties rindā uz jau izsniegtām grāmatām, prasīt grāmatu termiņu pagarinājumu, apskatīt datus par izsniegtajām/laikā nenodotajām/rezervētajām grāmatām.

No 2015. gada pavasara ir pieejama bibliotēkas informācijas sistēmas Alise mobilā versija. Līdz ar to elektroniskais katalogs ērti pieejams arī no mobilajām ierīcēm.

Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu VIA izglītības un zinātnes procesam, bibliotēka piedāvā studentiem, akadēmiskajam personālam un citiem interesentiem individuālās konsultācijas, ekskursijas un grupu apmācības. Nodarbības vada gan Vidzemes Augstskolas bibliotēkas, gan Valmieras bibliotēkas speciālisti. Apmācību mērķis ir iepazīstināt jaunus studentus ar Valmieras integrēto bibliotēku, piedāvātajiem pakalpojumiem, apmācīt, kā strādāt ar bibliotēkas elektronisko kopkatalogu un abonētām tiešsaistes pilntekstu elektroniskām datubāzēm. Apmācībām pieteikties var arī elektroniskā veidā.

2020./2021.st. gadā visu studiju līmeņu studentiem notika 16 (3 attālināti) grupu ievadnodarbības par bibliotēku un tās pakalpojumiem, akadēmiskajam personālam 7 (+3 attālināti), dalībnieki iepazīnās ar elektroniskajiem katalogiem un informācijas meklēšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā pieejamās datu bāzēs un LNB attālināti pieejamajos resursos.

Studiju vidē MOODLE izveidots kurss "Bibliotēkas informācijas resursu izmantošana".

Bibliotēka piedāvā Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumu, tā kā šo pakalpojumu nodrošinām sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, lasītājam SBA izmantošana ir bez maksas.

7. tabula Kopējais Vidzemes Augstskolas bibliotēkas dokumentu (fizisko vienību) kopskaits 2021. gada.augustā.: 28830.

Materiāla veids	Skaits
Grāmatas	21999
Elektroniskie dokumenti	352

Audiovizuālie dokumenti	475
Kartogrāfiskie dokumenti	99
Seriālizdevumi	3000
Nepublicētie dokumenti	2907

Abonētās datubāzes.

Pilntekstu datubāzes: EBSCO, ScienceDirect, Scopus, Web of Science. Vēl pieejamas Travelnews.lv Lursoft, i-finances un i-tiesības. Sadarbībā ar Valmieras bibliotēku lasītājiem pieejamas datubāzes: Britannica Online Library Edition, EBSCO eBook Public Library Collection, LETA Arhīvs, nozare.lv, Letonika, „Lursoft” laikrakstu arhīvs, kā arī DVD kolekcija. Pārsvārā datubāzes pieejamas no visiem Vidzemes Augstskolas datu pārraides tīklā strādājošajiem datoriem. Atsevišķām datubāzēm iespējams piekļūt tikai, strādājot bibliotēkā uz vietas un saņemot īpašu atļauju (Lursoft, i-finances, i-tiesības) Bibliotēka aktīvi piedalās valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmu centrs” piedāvāto elektronisko resursu vai pilntekstu datubāžu izmēģināšanā. 2020./2021. akadēmiskajā gadā tās bija 5 datubāzes.

Covid-19 pandēmijas pavasara semestrī dažas akadēmiskās izdevniecības deva piekļuvi saviem elektroniskajiem resursiem – SAGE, Proquest, Cambridge Core, ACM Digital library u.c.

Aktuālais saraksts <https://www.myloft.xyz/free-resources-for-covid-19/>

Kopš 2020.gada marta atvērta attālinātā piekļuve arī dažām Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālajām kolekcijām.

Pieejamā statistika par datu bāzu izmantošanu 2020./2021. ak.g.

EBSCO datu bāzē- 25365 sesijas, 100119 meklējumi,

Science Direct – 11933 meklējumi, 12994 pilno tekstu skatījumi

Web of Science -952 sesijas, 2225 meklējumi

Scopus- 3785 meklējumi

LURSOFT– 969 pieprasījumi

Krājuma papildināšanas procedūra

Bibliotēkas krājums atbilst ViA studiju programmām un virzieniem, Latvijā izdotās grāmatas, sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, nelielā eksemplāru skaitā tiek iegādātas ik mēnesi. Bibliotēka pieņem arī privātpersonu un juridisko personu dāvinājumus bibliotēkas krājuma papildināšanai ar trūkstošiem vai nepietiekamā eksemplāru skaitā esošiem iespieddarbiem un citiem dokumentiem.

Ārpus Latvijas izdotās grāmatas komplektē pēc mācībspēku pieprasījuma atbilstoši kārtībai par grāmatu pasūtīšanu un izmantošanu Vidzemes Augstskolas bibliotēkā.

Ja resurss pieejams brīvpieejā tīmeklī vai bibliotēkas abonētajās datu bāzēs, drukātu eksemplāru bibliotēka iegādājas reti.

Finansējums ViA bibliotēkas krājumu komplektēšanai netiek dalīts pa studiju virzieniem, jo bieži studiju procesā esošos bibliotēkas resursus izmanto vairāku studiju virzienu studenti. Nozīmīgākai literatūrai katra kursa ietvaros ir cikliska atjaunošana, bet aktuālākās papildu literatūras vienības tiek papildinātas regulāri.

Gadījumos, kad nepieciešamo grāmatu bibliotēkā nav, docētājs aizpilda veidlapu Grāmatu pasūtījums ViA bibliotēkas fonda komplektēšanai un saskaņo ar studiju virziena direktoru. Bibliotēka saņemot pieprasījumu pārbauda vai grāmata nav jau pasūtīta iepriekš, veic cenu izpēti (aptauju). Grāmatu pasūtījums jāveic pirms studiju kursa sākšanās.

Bibliotēkas darbinieki apkopo studentiem "atteiktos" informācijas pieprasījumus, analizējot tos, norāda docētājam iespējamo risinājumu (jāiegādājas jaunāka izdevuma grāmata, cita grāmata utt.)

Zinot mācībspēka pētnieciskās intereses, bibliotēka nosūta informāciju par jauniznākušajām grāmatām vai citiem resursiem.

Datubāzu abonēšanas procedūra

Pilnteksta datu bāzes, tiek abonētas sadarbībā ar valsts aģentūru Kultūras informācijas sistēmu centrs, programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" ietvaros, kā arī ar Izglītības un Zinātnes ministriju, projektā " Akadēmiskais tīkls".Lēmums par kādas datu bāzes abonēšanu vai abonēšanas pārtraukšanu, tiek pieņemts Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumu sēdē, studiju programmu un zinātnisko institūtu direktoriem vienojoties.

Krājuma digitalizācijas līmenis

Bibliotēka savus krājumus nedigitalizē, tiek apkopoti jau digitālā formā radītie studentu diplomdarbi (maģistra, kvalifikācijas). Piekļuve darbiem – izmantojot Bibliotēkas elektronisko kopkatalogu, sadaļā – "ViA studentu darbi", no 2907 ierakstiem piekļuve pilnam tekstam ir 671 studentu darbiem.

Bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā "ViA docētāju publikācijas" ir uzsākta docētāju darbu datubāzes veidošana. Datu bāzē iekļauti mācībspēku 438 publikāciju analītiskie apraksti (monogrāfijas, rediģētas un sastādītas grāmatas, pētījumi, konferenču materiāli u.c.). Ja šie darbi ir pieejami internetā, aprakstos tiek ievietotas saites uz to pilnajiem tekstiem.

Informatīvā nodrošinājuma atjaunošanas un pilnveidošanas iespējas

No ViA plānotā bibliotēkas budžeta, arī dažādu projektu (SAM) ietvaros, kā arī sadarbībā ar Valmieras bibliotēku. Bibliotēka pieņem arī dāvinājumus bojāto, nolietoto eksemplāru aizvietošanai.

VRSTAO studiju virziena sadarbība ar bibliotēku

Kopš 2003.gada 30.janvāra VIA bibliotēka ir Pasaules Tūrisma Organizācijas depoizītbibliotēka. Tā dod iespēju ViA studentiem un mācībspēkiem iepazīties ar nozares jaunākajiem pētījumiem un statistikas datiem.

Tūrisma virziena docētāji ļoti aktīvi iesaistās nozares literatūras komplektēšanā: informē par pašvaldībās izdotajām grāmatām, kuras būtu nepieciešams iegādāties; papildina krājumu ar konferenču materiāliem, ārzemēs izdotajiem žurnāliem.

Tūrisma virziena vajadzībām bibliotēka komplektē ne tikai jaunāko nozares literatūru, bet arī dažādus vēsturiskus materiālus (kartes, ceļvežus, ceļojumu aprakstus utml.) .

Lai popularizētu tūrisma nozares speciālistiem ViA studentu veiktos pētījumus, bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā „ViA studentu darbi” ir pieejami labāko darbu pilnie teksti (no 2012.gada.)

Sadarbībā ar tūrisma virziena docētājiem bibliotēkā tiek veidotas tematiskas izstādes, kurās interesenti var iepazīties ar pētījumiem par kādu no tūrisma nozares tēmām, kā arī ar ViA bibliotēkā pieejamajām grāmatām par šo tēmu.

Materiāltehniskais nodrošinājums

ViA studiju procesa, zinātnes un pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas Valmierā, Cēsu ielā 4 un Tērbatas ielā 10, ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem, 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un Interneta pieslēgumu (195 m²), datu drošības laboratorija / kiberdrošības laboratorija, energoefektivitātes laboratorija, datortīklu laboratorija, multimediju laboratorija, VRAR laboratorija, elektrotehnikas laboratorija, RFID laboratorija, mehatronikas laboratorija un mobilo tehnoloģiju laboratorija, būvniecības laboratorija, telpiskās pētniecības laboratorija (kopējā platība 324 m²). Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja Interneta tīklam, datu bāzu izmantošanai. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²). Studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²).

Visas auditorijas aprīkotas ar stacionāru datoru un stacionāru projektoru, kā arī skaļruņiem un prezentācijas tālvadības pulti, taimeru un lāzera rādītāj koku vienā. No visiem datoriem augstskolā ir pieejams internets, kā arī abonētās pilnteksta datubāzes. Abonētajās pilnteksta datubāzes studenti var lietot arī kopmītnēs, kā arī autorizējoties no jebkuras vietas, kur ir pieejams internets. Visās auditorijās studentiem pieejams bezvadu internets.

Pieejamo datoru skaits:

- Studentiem – 160 gab.
- Akadēmiskajam personālam – 45 gab.
- Administratīvajam personālam – 60 gab.

Stacionāro datoru skaits auditorijās – 30 (neskaitot datorauditorijas)

Portatīvie datori – 60 gab.

Multimediju projektori – 45 gab.

5. Zinātniskās pētniecības īstenošana studiju virziena ietvaros

Studija virziena stratēģiskais pētniecības virziens ir ilgtspējīga tūrisma attīstība. Akadēmiskais personāls pēta šādas tēmas: tūrisma stratēģiskā attīstība, tūrisma monitorings, tūrisms īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, tūrisma un vides mijiedarbība, Latvijas tūrisma vēsture, muzeju komunikācija, tūrisma telpiskā un reģionālā plānošana, dokumentārais mantojums, tumšais tūrisms, vietu mārketingu un zīmolveidība, tūrisma stratēģiskie procesi, tūrisma mobilitāte, pasākumu ietekme un mārketingu, IKT pielietojums tūrisma pētniecībā un publisko pasākumu jomā, intelektuālo organizāciju vadība tūrisma un atpūtas organizācijā, cilvēkresursu attīstība un pašilgtspēja, biznesa spēles. Daļa docētāju, kuri strādā tūrisma virzienā, ir vēlēti vadošie pētnieki, pētnieki vai zinātniskie asistenti ViA Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūtā (HESPI). Institūta direktore profesore A. Līviņa ir Vidzemes Augstskolas Zinātnes padomes sastāvā, kā arī līdz 2020.g.decembrim HESPI Zinātnes padomes locekle. Docente L. Veliverronena ir HESPI Zinātnes padomes priekšsēdētāja vietniece un pētījuma virziena Mantojums vadītāja.

2020. gadā tika noslēgts pēcdoktorantūras atbalsta pētniecības projekts "Tehno-sociālu sistēmu integrēts dizains: Jaunas paaudzes tūrisma monitorings Latvijā", kuru īstenoja I. Bērziņa (pētniece). 2021. gadā pēcdoktorantūras atbalsta pētniecības projekts "Latvijas tūrisma intelekts", kuru īstenoja A. Klepers (vadošais pētnieks, asoc. profesors) arī tika noslēgts, bet pētījuma tematika tiek turpināta īstenojot divus Latvijas Vides aizsardzības fonda finansētus un atbalstītus projektus:

- Tehnoloģiskie risinājumi apmeklētāju plūsmas pārvaldībai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. 01.06.2021 līdz 31.10.2022. Projekta vadītājs vadošais pētnieks A. Klepers
- Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apmeklētāju monitorings un digitālie risinājumi efektīvākai apmeklētāju plūsmas vadībai. 01.04.2021.- 15.02.2022. Projekta vadītājs vadošais pētnieks A. Klepers. Šī projekta ietvaros tiks veikta apmeklētāju aptauja 9 ĪADT teritorijās, datu ievākšanā tiek iesaistīti gan studenti, gan absolventi. Aptaujai tiek izmantota tiešsaiste vide ArcGis online 123.

2020. gada 28. maijā pētniecisko diskusiju cikla ietvaros norisinājās diskusija "Virzība uz viedo tūrisma galamērķu pārvaldību: jauni dati un izaicinājumi", kuras ietvaros HESPI pētnieks Andris Klepers pastāstīja par jaunāko. Diskusijai varēja sekot līdz arī tiešsaistē. 2021. gada 22.-26. Februāris norisinājās Vidzemes inovāciju nedēļa, kuras laikā A.Klepers uzstājās ar lekciju tiešsaistē par Atpūtu dabā - vai tai ir jābūt maksas vai bezmaksas. Studiju kursā Uzņēmuma stratēģija (2021. g. pavasarī) studentiem bija papildu uzdevums apmeklēt vienu pasākumu par stratēģiskiem jautājumiem ārpus studiju kursa nodarbībām, tad A. Klepera lekcija Inovāciju nedēļas ietvaros tieši tūrisma studentu vidū bija visvairāk apmeklētā.

Valsts pētījumu programmas (VPP) projekta "Dokumentārā mantojuma izpētes nozīme, veidojot sinerģijas starp pētniecību un sabiedrību" (DMS) (No. VPP-IZM-2018/1-0022) darbība turpinājās arī šajā akadēmiskajā gadā. Tajā bija iesaistīti gan studējošie, gan akadēmiskais personāls. TSV studenti Sanita Resne, Ginta Zariņa un Zane Maļčjonoka savus maģistra darba pētījumus izstrādā šī projekta ietvaros, skatot šādus tematus uzticamu resursu izmantošanu senioru ceļojumu plānošanā, dokumentārais mantojums tūrisma produkta izveidē, vides objekti un dokumentārā mantojuma izziņa. TSV absolvents (2021.g. janvāra) Grigorijs Salnits arī izstrādāja maģistra darbu šī projekta ietvaros¹¹ un

¹ https://www.hespi.lv/sites/default/files/Parskats_3_Salnits_2021_labots.pdf

turpināja darbu pie idejas "Gudrā ceļošanas skola" pilnveides un tās aprobācijas 2021.g. rudenī. Šādas skolas iniciatīvu atbalstīja arī Valmieras novada pašvaldība ar 1000,-EUR līdzfinansējumu. G. Salnits ar ziņojumu-darbnīcu piedalījās ViA pedagogu konferencē 2020. g. 23. Oktobrī un arī VPP programmas projektu vidusposma konferencē ar ziņojumu 2020.g. 27.oktobrī. Šajā konferencē piedalījās ar mutisku ziņojumu tiešsaistē arī TSV absolvente A. Mežgaile un kopīgs digitālais plakāts² "Dokumentārā mantojuma iesaiste tūrismā" bija sagatavots Sanita Resne, Liene Lāce un Grigorijs Salnits.

TOV programmas absolventes Lienas Lāces bakalaura darba pētījumā (darba vadītājs pētnieks, profesors J.Kalnačs) balstītais raksts, "Radošos ceļos", kas sagatavots ar VPP DMS atbalstu publicēts profesionālā žurnālā "Domuzīme" 2021. gada 2. numurā. L.Lāce tika sagatavojusi arī zinātnisku rakstu angļu valodā iesniegšanai starptautiskā žurnālā, tādējādi gūstot pētniecības komunikācijas pieredzi. Iesniegtais raksts gan netika publicēts, bet pieredze iegūta.

Šajā projektā no studiju virzienā strādājošajiem akadēmiskā personāla ir iesaistīti: L. Veliverronena, J. Smalinskis, J.Kalnačs, I. Grīnfelde, A.Andersons un A.Līviņa. Pētniece, docente L. Veliverronena un zinātniskā asistente, lektore I. Grīnfelde šī VPP DMS projekta ietvaros sagatavoja pārskatu par intervijām ar skolotājiem par LNB kā resursu skolotāja darbā (2019.novembris- 2020.jūnijs). J. Smalinskis pārskatu par LNB resursu izmantošanu Militārā mantojuma apzināšanā³ (2021.g.). 2020. gadā izdota Jāņa Kalnača monogrāfija "Jēkabs Strazdiņš", vienlaikus ar kuru Cēsu muzeja izstāžu zālē sarīkota viņa kūrētā izstāde "Jēkabs Strazdiņš", kas pēc ārkārtas stāvokļa noteiktā pārtraukuma bija apskatāma līdz 2021. gada jūnijam. Sadarbībā ar Cēsu vēstures un mākslas muzeju izveidota virtuālā izstāde "Jēkabs Strazdiņš. Darbi un kolekcija"⁴. J. Kalnačs ar referātu "How Relevant is It to Compare Art in Soviet and Nazi-Occupied Latvia?" piedalījās starptautiskā konferencē "Art and the State in Central Europe" (18th-21st century), kas laikā no 2021. gada 30. jūnijam līdz 3. jūlijam norisinājās Zagrebas universitātē, Horvātijā, kas arī ietilpa VPP DMS.

2019. gada decembrī HESPI kā partnera organizācija uzsāka valsts pētījumu programmas projekta "Ilgspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi" (LandLat4Pol) VPP-VARAM-ITAZRI-2020/1 0002 īstenošanu līdz 2022. gadam. No akadēmiskā personāla pētījumā par ainavām, unikālām nacionālās nozīmes ainavām un tūrisma sasaisti ir iesaistīti vadošie pētnieki A.Līviņa un A. Klepers. No 2021. gada maija projektā ir iesaistīta TSV studente Ance Uzāriņa, kura veic pētījumu par nacionālās nozīmes ainavu pieejamību. 2021.g. pavasara semestrī lektore, Telpiskās laboratorijas vadītāja I.DruvaDruvaskalne studiju kursā Latvijas dabas ģeogrāfija integrēja ar šo projektu saistītu uzdevumu- studentiem dabā apsekot un parakstīt pēc izstrādāta darba protokola kādu dabas ainavu. Tika iesaistīti 17 studējošie.

2019.gadā tika uzsākts LIFE integrētās attīstības projekts "Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija"(LatViaNature), kurš ilgs astoņus gadus. Projektā ir iesaistīti profesore, vadošā pētniece A.Līviņa, vadošais pētnieks, asoc. Profesors A.Klepers un TSV absolvente, zinātniskā asistente A.Mežgaile. ViA komandas uzdevums ir sagatavot četrām aptaujām zinātniski pamatotu metodiku, sagatavot ievākto datu analīzi, kā arī izstrādāt projekta sociāli ekonomiskās ietekmes monitoringa metodiku.

2020. gada rudenī tika uzsākts darbs pie ERASMUS+ projekta "Prasmju attīstības piekrastes tūrsimā" (Skills 4CMT), kura ietvaros tiek pētītas vajadzības piekrastes tūrisma uzņēmēju prasmju un zināšanu

² https://www.hespi.lv/sites/default/files/Plakats_dokumentarais_mantojums_turisma.pdf

³ https://www.hespi.lv/sites/default/files/Parskats_1_Smalinskis_2021.pdf

⁴ <https://mpembed.com/show/?m=FdHxUgepNqe&mpu=892>

attīstībā (<https://www.skills4cmt.eu/>). Projektā kā ekspertes strādā docente Linda Veliverronena un lektore Ilze Grīnfelde.

Jāizceļ TSV absolventes, tagad kopīgās doktorantūras "Ekonomika un uzņēmējdarbība" studējošās A.Mežgales izaugsme līdz augstākajam studiju līmenim, kas ir saistīts ar pētniecības interešu pilnveidi, sākot no bakalaura studijām. Paralēli studijām A. Mežgaile veic UNESCO katedras "Biosfēra un cilvēks" vadītājas vietnieces pienākumus. 2021. gada maija līdz oktobrim stažējās Vācijā Ēbersvaldes biosfēras pētniecības institūtā, saņemot Vācijas Vides fonda stipendiju.

Šajā periodā tika veikti vairāki lietišķie pētījumi:

Vadošā pētniece, profesore A. Līviņa, Telpiskās laboratorijas vadītāja, lektore I. Druva-Druvaskalne īsteno Ludzas partnerības projektu "Tūristam draudzīgs Latgales uzņēmējs digitalizācijas laikmetā". Projekta darbības periods 2019.g. oktobris- 2021.g. novembris. Šajā gadā projektā tika iesaistīti studējošie, veicot pieprasījuma izpēti Latgales tūrisma produktiem. I.Druvas-Druvaskalnes vadībā tika izstrādāta aptaujas anketa un dati bija jāveic studentu komandām pēc noteiktām datu ievākšanas vietām un jā sagatavo ievākto rezultātu pārskats un vizualizācijas. Tika sagatavoti un novadīti apmācību semināri par finanšu un investīciju analīzi, kartogrāfisko materiālu, tūrisma produktu izstrādi, biznesa snieguma mērījumiem (I.Druva-Druvaskalne, A.Līviņa, S.Rozentāle) .

Linda Veliverronena piedalījās Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektā "Pavirzīšanas ietekme uz mājāsaimniecību atkritumu pārvaldīšanas paradumiem".

Šajā periodā tika sagatavota grāmata "Tourism Destination Management in a Post-Pandemic Context (Tourism Security-Safety and Post Conflict Destinations)" nodaļa "The Recovery Tactics of Tourism Industry amid COVID19 Pandemic Conditions in the Baltic States". Grāmata ir publicēta 2021. gada jūnijā Emerald izdevniecībā. Nodaļas autoru kolektīvs ir Agita Līviņa (profesore, vadošā pētniece), Ilgvars Ābols (lektors), Gaļina Bukovska (vieslektore, ViA doktorante), Mahendrijs Reddy Gaviniolla (ViA vieslektors līdz 2021.g.maijam).

Otrs būtisks devums tūrisma pētniecībā ir šajā periodā sagatavotā grāmata "Tūrisms Latvijā cauri gadsimtiem. Vēsture, attīstība un perspektīva". Grāmatas autoru kolektīvā pārstāvētie studiju virziena mācībspēki: Juris Smaļinskis, Agita Līviņa un Andris Klepers. Izdevniecība Biznesa Augstskola Turība un LIAA. Grāmata ieejams šeit: <https://www.liaa.gov.lv/lv/media/5759/download>

Šajā periodā VRSTAO docētājiem ir 11 publikācijas zinātniskos žurnālos, publicētas divas grāmatas, piedalījušies 14 starptautiskās zinātniskās konferencēs. Vairākas publikācijas ir sagatavotas kopā ar studentiem.

Ar zinātnisko publikāciju sarakstu var iepazīties ziņojuma 6. pielikumā (Ar pielikumu var iepazīties pēc pieprasījuma).

6. Sadarbība un internacionalizācija

6.1. Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām

Fokuss uz sadarbību ar dažādiem tūrisma nozares partneriem ir lielākā konkurētspējas priekšrocība attiecībā pret citām studiju programmām. Tieša līdzdarbība un nozarē notiekošo procesu ietekmēšana rada aktuālu saturu studijuursos un vienlaikus palīdz rast praktisko saikni starp studējošajiem un darba devējiem.

ViA VRSTAO studiju virziena pārstāvniecību profesionālajā tīklojumā raksturo iesaiste tādu organizāciju darbā kā: *Latvijas Tūrisma aģentu un operatoru asociācija, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija, Vidzemes tūrisma asociācija, Latvijas kongresu birojs*. Tāpat notiek regulāra un daudzpusīga sadarbība ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Tūrisma departamentu, Dabas aizsardzības pārvaldi, Gaujas Nacionālā parka tūrisma biedrību, lauku tūrisma asociāciju "Lauku ceļotājs", gidu asociācijām, Valmieras un apkārtnes tūrisma konsultatīvo padomi.

Vidzemes plānošanas reģiona *Ilgspējīgas attīstības stratēģijā 2030* rekreācija un tūrisms ir definēti kā viedā specializācija ar augstu attīstības potenciālu, un ViA ir pozicionēta kā stūrakmens reģiona "Zināšanu trijstūrī" (augstskola, uzņēmēji un pašvaldības).⁵

ViA VRSTAO studiju virziens aktīvi piedalās vietu attīstībā un galamērķu pārvaldes tīklojuma veidošanā. Īpaši izceļama Gaujas Nacionālā parka tūrisma klastera iniciatīvas aizsākšana un vadošā loma stratēģijas izveidē, stratēģiskajā konsultēšanā, tirgus pētījumu veikšanā. Tāpat studiju virziens ir iesaistīts Vidzemes un apkārtnes novadu pašvaldību kopīgā sadarbības modeļa izveidē, stratēģiskajā konsultēšanā, kā arī metodikas izstrādē Latvijas apjomīgākā tūrisma eksporta tirgus pētījuma veikšanai u.c. Tāpat, galamērķa pārvaldības un lietišķo projektu kontekstā, izceļama sadarbība ar Vidzemes Plānošanas reģionu.

VRSTAO docētāji aktīvi iesaistās ne vien studentu, bet arī absolventu un citu nozares profesionāļu konsultēšanā, tālāk izglītošanā un informēšanā par jaunākajiem pētījumiem viesmīlības, atpūtas un tūrisma nozarē. Sadarbībā ar pašvaldībām vairāki docētāji no VRSTAO aktīvi iesaistīti tūristu gidu apmācību veidošanā un nodarbību vadīšanā, daloties ar ViA uzkrāto zinātību un vienlaikus veidojot atgriezenisko saikni, un tālāku sadarbību studiju procesā.

Aktīvi notiek sadarbība ar pašvaldībām, uzņēmumiem gan atsevišķu kursu apgūvē, gan gada projektu, bakalaura un maģistru darbu izstrādē. Uzņēmumu un organizāciju apmeklējums tiek organizēts gan atsevišķu kursu ietvaros, gan mācību prakšu ekskursijās, kur studenti bez ekskursiju praktiskas vadīšanas iepazīstas gan ar tūrisma nozares pakalpojumiem, gan uzņēmējdarbības aizkulisēm. VRSTAO virziena studenti aktīvi izmanto Erasmus+ prakses iespējas, un vairāku gadu garumā izveidojušies laba sadarbība ar uzņēmumiem visā Eiropa. Šajā akadēmiskajā gadā to ietekmēja COVID 19 epidēmija. Lai formalizētu sadarbību 2017./2018. akadēmiskā gadā tika izveidots Tūrisma un atpūtas studiju virziena konvents. Konventā darbojas 12 tūrisma un atpūtas nozares profesionāļi. Arī pašnovērtējuma darba izstrādes grupā darbojas četri tūrisma un atpūtas nozares profesionāļi, tai skaitā trīs absolventi.

5

http://jauna.vidzeme.lv/upload/VPR_IAS.pdf

6.2. Internacionalizācijas stratēģijas

Internacionalizācija un sadarbība ar nozari ir neatņemama VRSTAO virziena sastāvdaļa, bez kā nav iespējama virziena pastāvēšana un tālāka attīstība. Tieši tāpēc gan internacionalizācija, gan sadarbība studijuursos un praksēs tiek uztverta kā pašsaprotama norma. Viens no nedefinētiem standartiem ViA VRSTAO studijās ir vismaz viena studiju semestra vai studiju prakses mērķtiecīga pavadīšana ārvalstīs. Ārvalstu sadarbības partneri tiek stratēģiski atlasīti ViA VRSTAO tematiskajiem virzieniem atbilstoši kontekstā ar studējošo profesionālās karjeras izaugsmes iespējām vai starptautiskās pētniecības veicināšanas iespējām. Cieši internacionalizācijas kontakti ir saistīti ar Baltijas jūras reģiona valstīm, kā arī ar valstīm, kas ir prioritārie Latvijas tūrisma eksporta tirgi.

Līdz šim absolventu īpatsvars, kas bijuši studijās vai praksēs ārvalstīs, pārsniedza 50 %, šobrīd, pateicoties aktivitātēm Nordplus projektos – tas jau tuvojas 100 %.

ViA VRSTAO studiju virziena galvenie akcenti starptautiskajā vidē saistīti ar:

- dalību ATLAS starptautiskajā brīvā laika un tūrisma izglītības asociācijā;
- 2019.g. ViA kļuva par biedru Pasaules Kultūras Tūrisma asociācijā (World Cultural Tourism Association);
- 2020. gadā Tūrisma un atpūtas virziens kļuva par Tūrisma maģistra programmu starptautiskā tīkla dalībnieku (International Tourism Master Network (ITMN));
- starptautisko studiju iniciatīvu atbalsta mehānismiem, kas darbojas kontekstā ar VRSTAO docētāju starptautiskajām aktivitātēm sadarbības tīklojuma veicināšanai un mērķtiecīgu ViA starptautisko darbību: apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, vieslektoru lekcijas, mācību prakses braucieni un citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju; docētāju privātās iniciatīvas saistībā ar pārstāvētību profesionālajā nozares sfērā;
- B daļas kursiem angļu valodā kopā ar apmaiņas studentiem;
- ilgstošu sadarbību ar Eīnas Tautas republikas vēstniecību, kā rezultātā tiek nodrošināta ķīniešu valodas apmācība (katru gadu docētājs no Eīnas, mācību materiāli);
- ViA docētāji iekļaujas starptautiskos fundamentālos un lietišķos projektos sadarbībā ar akadēmiskām un profesionālām organizācijām.

6.3. Starptautiskā apmaiņa

Starptautisko studiju iniciatīvu atbalsta mehānismi darbojas kontekstā ar VRSTAO docētāju starptautiskajām aktivitātēm sadarbības tīklojuma veicināšanai un mērķtiecīgu ViA starptautisko darbību. Tie ir: apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, vieslektoru lekcijas, mācību prakses braucieni un vēl citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju. Starptautisko mobilitāti studentiem raksturo ERASMUS, NORDPLUS, HESP, Erasmus Mundus programmas un ar to saistītās aktivitātes.

VRSTAO virzienā ir noslēgti abpusēji līgumi par docēšanās, pieredzes apmaiņas vizītēm, studentu apmaiņu ar 51 augstskolu (37 ES + 14 ārpus ES) vairāk kā 31 valstī.

SAM 8.2.2. projekta ietvaros kursus docēja doktorants no Indijas Mahender Reddī Galvinolla un Baltkrievijas docētāja Ilona Beļitskaja.

Līdz šim VRSTAO studiju virzienā iesaistītie docētāji aktīvi ir izmantojuši iespēju doties vizītēs uz partneraugstskolām, tomēr jāatzīst, ka 2021. gadā plānotās vizītes liedza Covid-19 ierobežojumi.

2020./2021. akadēmiskā gada VRSTAO bakalaura līmeņa studiju kursus apmeklēja 20 apmaiņas studenti. Visu gadu studēja 5 studenti, rudens semestrī – 14 studenti, pavasara semestrī – 1 students. Apmaiņas studenti ieradās no Francijas, Spānijas, Nīderlandes, Beļģijas un Armēnijas.

Erasmus + apmaiņas studijās devās 7 bakalaura līmeņa studenti uz 5 valstīm: Kipru, Čehiju, Portugāli, Nīderlandi un Spāniju. Maģistra līmeņa programmā apmaiņas studijās devās viena studente uz Igauniju. Praksē uz ārvalstīm, izmantojot absolventu prakses, devās 3 absolventi no TOV programmas, bet praksē studiju ietvaros devās 15 bakalaura studenti. Prakses vietu valstis: Spānija, Vācija, Itālija, Portugāle, Albānija, Moldova, Armēnija.

ViA VRSTAO ir starptautiskās tūrisma un atpūtas akadēmiskās izglītības asociācijas *ATLAS* organizācijas biedrs – vienīgais Baltijā <http://www.atlas-euro.org/members/tabid/58/language/en-US/Default.aspx#Latvia>.

ViA bibliotēka ir ANO Pasaules Tūrisma Organizācijas deponētārbibliotēka – vienīgā Baltijas valstīs <http://publications.unwto.org/depositary-libraries?page=1>.

UNESCO 2019.g. ViA izveidoja UNESCO katedru “Biosfēra un cilvēks”, kas norāda uz starptautiski atzītu uzticēšanos ilgtspējas darbā.

7. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

8.tabula. Studiju virzienu ekspertu grupas rekomendāciju ieviešanas pārskats.

Nr. p.k.	Ekspertu grupas rekomendācija studiju virzienam	Augstskolas/koledžas aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Ieviešanas termiņš	Sasniegtais rezultāts pārskata iesniegšanas dienā, turpmākā rīcība rekomendāciju ieviešanai	Atbildīgās personas
1.	Samazināt iekšējo informācijas platformu skaitu – studējošo personiskās informācijas un studiju materiālu uzkrāšanai pietiekami būtu 2 – 3 platformas;	Samazināt no piecām platformām Iekštīkls, E – punkts, Moodle, e-pasts un LAIS uz 3	Iekšējā komunikācijā paliek LAIS, e mācību vide Moodle un e –pasts, kas atvieglo komunikāciju studentiem un darbiniekiem	2018. gada septembris	No 2018. gada septembra ir likvidēts iekštīkls. Izdots rīkojums par pāreju uz vienu e – mācību platformu Moodle no 2018. gada 1. septembra	Rektors, prorektori.
2.	Uzlabot ViA un nozares pārstāvju sadarbību. Sadarbības rezultātā var būt arī dažādi uz nozari balstīti projekti, kas var būt saistīti ar bakalaura vai maģistra darbu tematiem;	Aktīvi sadarboties ar esošām asociācijām LVRA un ALTA, iestāties jaunās asociācijās un aktīvu sadarboties kursu, gada projektu, bakalaura darbu un maģistra darba izstrādē.	Virziens pārstāvēts četrās tūrisma un atpūtas sabiedriskās organizācijās, palielinās sadarbība ar nozari, studenti gada projektos, bakalaura darbos un maģistra darbos izstrādā nozarei aktuālas tēmas, gūst panākumus konkursos.	Sākot no 2017./2018. ak. gada	Izveidots VRSTAO konvents, kura sastāvā darbojas dažādu tūrisma un atpūtas nozari pārstāvji. ViA iestājusies Vidzemes tūrisma asociācijā un Latvijas kongresu birojā. Nozares pārstāvji bakalauru un maģistru darbu komisijās atzinīgi vērtē izstrādātās tēmas. ViA studenti guvuši godalgotas vietas LIAA tūrisma departamenta konkursā un LEAF konkursā.	Virziena direktors

					Projekta SAM 8.2.2. ietvaros docētāji stažējās nozares uzņēmumos.	
3.	Pastāv spēcīga neformālā sadarbība ar darba devējiem, un ekspertu grupa iesaka izveidot formālu struktūru; jāizveido studiju virziena konsultatīvā padome. Jāprecizē līdzdalības kritēriji, un padomē jāiekļauj galveno nodarbinātības sektoru pārstāvji, īstenojot šo studiju programmu absolventu nodarbinātības intereses (ieskaitot ceļojumu aģentūras, tūroperatorus, pašvaldības u.c.) un organizējot regulāras sanāksmes vismaz divreiz gadā.	Izveidot VRSTAO konventu iekļaujot dažādu nozaru pārstāvjus.	Sadarbībai ar nozari izveidots VRSTAO konvents, kas sniedz konsultācijas studiju programmu attīstībai.	2017./2018.	Izveidots VRSTAO konvents no 12 nozares profesionāļiem Katru gadu notiek konventa sēdes. Sākontnēji konvents sanāca divreiz gadā. Tomēr nozares pārstāvji ieteica labāk sanākt vienreiz gadā.	Virziena direktors
Nr. p.k.	Ekspertu grupas rekomendācija profesionālai bakalauru studiju programmai : Tūristu gids –ceļojumu pasākumu organizators	Augstskolas/ koledžas aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Plānotais ieviešanas termiņš	Sasniegtais rezultāts pārskata iesniegšanas dienā, turpmākā rīcība rekomendāciju ieviešanai	Atbildīgās personas
1.	Izveidot Programmas padomi (vai vienu kopīgu Studiju virziena padomi), kuras sastāvā ir mācībspēki un ikgadēji katrā studiju programmā uzņemts students;	Izveidot Studija virziena konsultatīvo padomi	Studenti tiek iesaistīti vairāk studiju kursu novērtēšanas rezultātu izvērtēšanā un programmas attīstībā	2017./2018. ak.gads	Izveidota studiju virziena konsultatīvā padome.	Virziena direktors
2.	Ieviest obligāto kvalifikācijas celšanas programmu pedagoģijā un novērtēšanu visiem jaunpieņemtajiem pasniedzējiem	Izveidota kopēja augstskolas kvalifikācijas celšanas	Uzlabojies docēšanas kvalitāte	Sākot 2018./2019. ak.gada	Notikušas vairākās docētāju apmācības. ViA realizē projektu 8.2.2. Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko	Akadēmiska is un zinātņu prorektors,

		programma esošiem un jauniem docētājiem			personālu stratēģiskās specializācijas jomās, kur ir vairākas programmas docētāju izaugsmes veicināšanai	Studiju daļas vadītāja
3.	Programmas vadībai pārskatīt neatbilstību starp programmas komponentēm "Tūristu gids" un "Pasākumu organizators"	Eksperti balstījās uz absolventu un 4. kursa studentu intervijām, izmaiņas programmā tika izdarītas divus gadus atpakaļ, ieviešot vairākus kursus un akcentējot pasākumu organizatoru komponenti.				
4.	Pārskatīt dažu studiju kursu studiju rezultātus un novērtēšanas kritērijus, jo pašlaik dažviet teorētiski pastāv subjektīvas novērtēšanas risks	Virziena padomes sēdē tika pārskatīti vēlreiz studiju rezultāti un novērtēšanas kritēriji programmasursos. Docētājiem norādīts skaidrāk norādīt vērtēšanas kritērijus.	Studiju rezultāti un novērtēšanas kritēriji ir saprotamāki studējošiem	2017./2018. ak.gads	Pārskatīti daži kursa apraksti un aktualizēts jautājums visos virziena studiju programmasursos pievēršot uzmanību šīm lietām.	Virziena vadītājs, Docētāji

5.	<p>Programmas vadībai pārskatīt studiju kursu "Filozofija", jo studējošie apšaubā šī kursa nepieciešamību</p>	<p>Saistībā ar studiju programmu konsolidācijas plānu nākošā akadēmiskā gadā programmā studenti netiks uzņemti. Līdz ar to ka attiecīgais kurss bija 1. gada 1. semestrī diskusija par to vairs nav aktuāla.</p>				
6.	<p>Studējošo noslodze ir pieņemama, taču studējošie un absolventi atzina, ka noslodze varētu būt arī lielāka, atzīstot arī to, ka semestros nebija vienmērīgas noslodzes, tādēļ programmas vadībai jārod šīs problēmas optimālais risinājums. Balstoties uz intervijām ar studējošajiem un studiju plāna analīzi, noslodzi nevar atzīt par pilnībā atbilstošu 40 akadēmiskajām stundām par vienu kredītpunktu. Studējošajiem nepieciešams vairāk patstāvīgā darba, kas ir studiju kursu daļa.</p>	<p>Ekspertu ieteikumi balstījās uz absolventu un 4. kursa studentu pieredzi. Regulāri divus gadus tiekoties ar studentu grupām nekādas sūdzības nav novērotas, ir pat gadījumi, ka studenti sūdzas, ka viņiem ir par daudz patstāvīga darba.</p>				

7.	Vadībai jāpārskata studiju kursu pārklāšanās, uz ko norādīja studējošie. Nepieciešams pilnveidot studējošo prasmes informātikā (it īpaši darbā ar programmām, kas līdzīgas "Excel"), uz ko norādīja darba devēji	Ekspertu ziņojumā nekur, neparādās informācija tieši, kuri kursi pārklājās. Tiekoties ar studentu grupām problēma netika atrasta. Attiecībā uz izmaiņām programmā saistībā ar studiju programmu konsolidācijas plānu nākošā akadēmiskā gadā programmā studenti netiks uzņemti un tas nebūs vairs aktuāli.				
Nr. p.k.	Ekspertu grupas rekomendācija profesionālai bakalauru studiju programmai Tūrisma organizācija un vadība	Augstskolas/koledžas aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Plānotais ieviešanas termiņš	Sasniegtais rezultāts pārskata iesniegšanas dienā, turpmākā rīcība rekomendāciju ieviešanai	Atbildīgās personas
1.	Izveidot Programmas padomi (vai vienu kopīgu Studiju virziena padomi), kuras sastāvā	Izveidot Studija virziena	Studenti tiek iesaistīti vairāk studiju kursu novērtēšanas rezultātu	2017./2018. ak.gads	Izveidota studiju virziena konsultatīvā padome.	Virziena direktors

	ir mācībspēki un ikgadēji katrā studiju programmā uzņemts students;	konsultatīvo padomi	izvērtēšanā un programmas attīstībā			
2.	Ieviest obligāto kvalifikācijas celšanas programmu pedagoģijā un novērtēšanu visiem jaunpieņemtajiem pasniedzējiem	Izveidota kopēja augstskolas kvalifikācijas celšanas programma esošiem un jauniem docētājiem	Uzlabojies docēšanas kvalitāte	Sākot 2018./2019. ak. gada	Notikušas vairākās docētāju apmācības. ViA realizē projektu 8.2.2. Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās, kur ir vairākas programmas docētāju izaugsmes veicināšanai	Akadēmiska is un zinātņu prorektors, Studiju daļas vadītāja
3.	Uzlabot ViA un nozares pārstāvju sadarbību. Sadarbības rezultātā var būt arī dažādi uz nozari balstīti projekti, kas var būt saistīti ar bakalaura darbu tematiem	Aktīvi sadarboties ar esošām asociācijām LVRA un ALTA, iestāties jaunās asociācijās un aktīvu sadarboties kursu, gada projektu, bakalauru darbu	Virziens pārstāvēts četrās tūrisma un atpūtas sabiedriskās organizācijās, palielinās sadarbība ar nozari, studenti gada projektos, bakalaura darbos izstrādā nozarei aktuālas tēmas, gūst panākumus konkursos.	2017./2018. ak.gads	Izveidots VRSTAO konvents, kura sastāvā darbojas dažādu tūrisma un atpūtas nozari pārstāvji. ViA iestājusies Vidzemes tūrisma asociācijā un Latvijas kongresu birojā. Nozares pārstāvji bakalauru darbu komisijās atzinīgi vērtē izstrādātās tēmas. ViA studenti guvuši godalgotas vietas LIAA tūrisma departamenta konkursā un LEAF konkursā. Projekta SAM 8.2.2. ietvaros docētāji stažējās nozares uzņēmumos.	Virziena direktors
4.	Programmas vadībai pārskatīt studiju kursu "Finanses", jo tas studējošajiem sagādā grūtības.	Programmā nav kursa "Finanses",	Studentu zināšanas finanšu jomā kļūst	2018./2019. ak.gads	Pieņemts lēmums par docētāju maiņu kursā no nākamā akadēmiskā gada	Virziena direktors

		<p>ir kurss "Finanšu vadības pamati" VRSTAO konventa dalībnieki norādīja, ka finanšu kursi vienmēr ir grūtāk apgūstāmi, tāpēc arī varētu būt grūtības un tā ir normāla parādība. Lai uzlabotu finanšu zināšanu apguvi turpmāk paredzēt šo kursu apgūt kopā ar Biznesa vadības studentiem un uzticēt to vadīt pieredzējušai profesorei</p>	<p>labākas un tie spēj tās pielietot praksē.</p>			
Nr. p.k.	Ekspertu grupas rekomendācija profesionālai maģistra studiju programmai Tūrisma stratēģiskā vadība	Augstskolas/ koledžas aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Plānotais ieviešanas termiņš	Sasniegtais rezultāts pārskata iesniegšanas dienā, turpmākā rīcība rekomendāciju ieviešanai	Atbildīgās personas
1.	Izveidot Programmas padomi (vai vienu kopīgu Studiju virziena padomi), kuras sastāvā ir mācībspēki un ikgadēji katrā studiju programmā uzņemts students;	Izveidot Studija virziena konsultatīvo padomi	Studenti vairāk tiek iesaistīti studiju kursu rezultātu izvērtēšanā un programmas attīstībā	2017./2018. ak.gads	Izveidota studiju virziena konsultatīvā padome.	Virziena direktors

2.	Ieviest obligāto kvalifikācijas celšanas programmu pedagoģijā un novērtēšanu visiem jaunpieņemtajiem pasniedzējiem	Izveidota kopēja augstskolas kvalifikācijas celšanas programma esošiem un jauniem docētājiem	Uzlabojusies docēšanas kvalitāte	Sākot 2018./2019. ak. gada	Notikušas vairākās docētāju apmācības. ViA realizē projektu 8.2.2. Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās, kur ir vairākas programmas docētāju izaugsmes veicināšanai	Akadēmiska is un zinātņu prorektors, Studiju daļas vadītāja
3.	Uzlabot ViA un nozares pārstāvju sadarbību. Sadarbības rezultātā var būt arī dažādi uz nozari balstīti projekti, kas var būt saistīti ar maģistra darbu tematiem;	Aktīvi sadarboties ar esošām asociācijām LVRA un ALTA, iestāties jaunās asociācijās un aktīvu sadarboties kursu ietvaros un maģistra darbu izstrādē	Virziens pārstāvēts četrās tūrisma un atpūtas sabiedriskās organizācijās, palielinās sadarbība ar nozari, studenti gada projektos, bakalaura darbos izstrādā nozarei aktuālas tēmas, gūst panākumus konkursos.	2017./2018. ak.gads	Izveidots VRSTAO konvents, kura sastāvā darbojas dažādu tūrisma un atpūtas nozari pārstāvji. ViA iestājusies Vidzemes tūrisma asociācijā un Latvijas kongresu birojā. Nozares pārstāvji maģistra darbu komisijās atzinīgi vērtē izstrādātās tēmas. Projekta SAM 8.2.2. ietvaros docētāji stažējās nozares uzņēmumos.	Virziena direktors
4.	Nodrošināt studentiem moduli par akadēmisko darbu rakstīšanu, un uz tā nepieciešamību norādīja studējošie.	Integrēt visosursos akadēmiskās rakstības pratību. Kursā "Tūrisma pētījumu metodoloģija" pievērst pastiprinātu	Uzlabojusies studentu izpratne un prasmes par akadēmisko darbu rakstīšanu.	2018./2019. ak.gads	Programmā uzņem reiz pa diviem gadiem. Līdz ar to šos akcentusursos varēs realizēt no nākošā akadēmiskā gada. Situācija pārrunāta ar iesaistītiem docētājiem virziena padomes sēdē	Kursu docētāji

		uzmanību akadēmiskai rakstībai, it sevišķi studentiem, kas nāk no citām augstskolām.				
--	--	---	--	--	--	--

8. Analīze par 2020./2021. akadēmiskā gada virziena galvenajām aktivitātēm

- Projekta "Jaunu maģistra studiju programmu izveide un aprobācija Vidzemes Augstskolas starptautiskās konkurētspējas veicināšanai" rezultātā izveidota jauna maģistra līmeņa programma "Tūrisma stratēģiskā vadība konkurētspējai" sadarbībā ar Satakuntas Augstskolu Somijā.
- 2021. gadā uzsākts EUDRES projekts. Tā mērķis ir izveidot ietvaru, kurā mērķtiecīgi sadarbojas sešas universitātes un augstskolas, kas pārstāv visus Eiropas reģionus. Sadarbība ietver studējošos, pētniekus, kā arī dažāda līmeņa inovāciju projektu attīstību. Projektā piedalās arī virziena docētāja Ilze Grīnfelde, strādājot pie I Living Labs pirmā posma īstenošanas.
- 2021. gadā izdota grāmata "Tūrisms Latvijā cauri gadsimtiem". Grāmatas tapšanā iesaistījušies arī docētāji lektors Juris Smaļinskis, lektore Inese Ebele, profesore Agita Līviņa, asociētais profesors Andris Klepers un viesdocente Aija vand der Steina.
- Sadarbība ar nozari turpinājās gan kursu ietvaros, gan darbojoties asociācijās, gan sanākot kopā nozares profesionāļiem Tūrisma un atpūtas virziena konventā. Tika ievēlēts jauns Tūrisma un atpūtas virziena konventa personālsastāvs. Tika veikti nozarei būtiski pētījumi, kas sīkāk aprakstīti sadaļā zinātnes pētniecības īstenošanā.
- Turpinājās studentu viedokļa uzklaušana Tūrisma un atpūtas studiju virziena konsultatīvai padomē, kas pierādījusi savas darbības lietderību.
- Ekoskolu programmas apbalvošanas ceremonijā Vidzemes Augstskolas saņēma 2021./2022. akadēmiskajam gadam augstskolai piešķirto Starptautisko Zaļo Karogu. ViA ir vienīgā augstskolā Latvijā, kurai šogad piešķirts Zaļais Karogs. Ekopadomes vadītāja ir virziena profesore Agita Līviņa. Padomes darbībā aktīvi iesaistās arī 4. kursa studente Viktorija Bišofe, 3. kursa studentes Patrīcija Zvirbule un Jevgēnija Kalinčuka, kā arī lektore Iveta Druva-Druvaskalne.
- Covid-19 ierobežojumu dēļ 2021. gadā nācās atcelt kursu "Integrētā apvidus prakse", līdz ar to tika pagarināta "Prakse uzņēmumā I" un "Prakse uzņēmumā II programma no 8 līdz 11 nedēļām. Visiem studentiem izdevās veiksmīgi atrast prakses vietas, neskatoties uz situāciju nozarē.
- Neskatoties uz Covid 19 pandēmiju atsākās intensīva Erasmus programmu apguve. Studijās devās 7 studenti. Elizabete Krūmiņa un Līna Petrova gadu pavadīja Erasmus studijās Portugālē. Vasarā Erasmus praksēs devās 15 studenti, tai skaitā 4 studenti Erasmus + projektā ārpus ES devās praksē uz Albāniju, Armēniju un Moldovu
- LIAA studentu zinātniski pētniecisko darbu konkursā otro vietu ieguva Anitas Vaikules bakalaura darbs "Sēlijas velotūrisma galamērķa veicināšanas rīka – digitālās kartes "Sēlijas velomaršruti" izveide". Darba vadītāja: Iveta Druva – Druvaskalne, bet trešo vietu konkursā ieguva Liene Lāce bakalaura darbu "Latviešu radošo ceļotāju 20.gs. 20-30. gadu ārzemju braucienu un jaunrades iekļaušana tūrisma nozarē". Darba vadītājs: Jānis Kalnačs.
- 2021.g. 11. jūnijā norisinājās grāmatas "Tourism Destinations in a Post Pandemic Context: Global Issues and Destination Management Solutions" atvēršanas pasākums. Grāmatas nodaļas "The Recovery Tactics of Tourism Industry amid COVID19 Pandemic Conditions in the Baltic States" tapšanā piedalījās ar HESPI vadošā pētniece Agita Līviņa, doktorante Gaļina

Bukovska un ViA docētājs Ilgvars Ābols, kā arī SAM 8.2.2. projekta doktorants no Indijas Mahender Reddī. Gavinolla.

- Docētāji turpināja piedalīties SAM 8.2.2. projekta dažādās aktivitātēs. Tika pabeigta stažēšanās uzņēmumos, ko veica lektores Ilze Loža un Zane Kudure.
- SAM 8.2.2. projekta ietvaros kursos docēja doktorants no Indijas Mahendrijs Reddy Gaviniolla un Baltkrievijas docētāja Ilona Beļitskaja.
- 30.06.2021 slēgta bakalaura studiju programmu “Tūristu gids - ceļojumu un pasākumu organizators” (Senāta lēmums 3.1.1, 28.04.2021) un akadēmiskā maģistra studiju programmu “Starptautiskā tūrisma pasākumu vadība” (Senāta lēmums 3.1.2., 28.04.2021).

9. STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMI

9.1. "TŪRISMA ORGANIZĀCIJA UN VADĪBA"

profesionālās bakalaura studiju programmas raksturojums

9.1.1. Studiju programmas mērķi un kvalifikācija

"Tūrisma organizācija un vadība" – profesionālais grāds tūrisma vadībā, iegūstamā kvalifikācija Tūrisma un atpūtas organizācijas vadītājs.

Profesionālās bakalaura programmas "Tūrisma organizācija un vadība" galvenais īstenošanas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus speciālistus tūrisma un viesmīlības nozarei, lai veicinātu ilgtspējīgu nozares un teritoriju attīstību.

Studiju programmas "Tūrisma organizācija un vadība" uzdevumi ir:

1. Sniegt studējošiem pamata zināšanas un padziļinātu izpratni par tūrismu un viesmīlību kā tautsaimniecības nozari un saistību ar ilgtspējīgu valsts attīstību, uzsvāru liekot uz tūrisma komersantu un tūristu mītņu vadītāja darbību kopējā tūrisma sistēmā un saskarsmi ar cilvēkiem, kā arī tam nepieciešamajām zināšanām sociālajās un dabas zinātnēs. Attīstīt sadarbību ar tūrisma nozares attīstībā un tūrisma izglītībā iesaistītajām pusēm Latvijā un starptautiskā mērogā studiju procesa kvalitātes kāpināšanai.
2. Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības metodes, akcentējot lietišķo zināšanu iegūvi un pētniecības iemaņu attīstīšanu, pastiprināt dažādu svešvalodu pielietošanas spēju, sadarbību komandā, prasmi lietot ikdienai nepieciešamās datorprogrammas un multimediju, spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, liels akcents ir uz saskarsmes prasmju pilnveidi, publiskās uzstāšanās iemaņu attīstīšanu un spēju argumentēt.
3. Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītībai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošā pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, erudītu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar spējām veidot savu uzņēmumu.
4. Veicināt VRSTAO akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšanu, personāla papildināšanu ar pieredzējušiem savas nozares praktiķiem, mācībspēku piesaisti no citām ViA struktūrvienībām un citām augstskolām Latvijā un ārvalstīs; uzturēt ViA materiāli tehnisko bāzi un veicināt tās papildināšanu un uzlabošanu kvalitatīvu studiju iespēju nodrošināšanai, ieviest praksē ViA stratēģijā uzsvērtās vērtības, īpaši šajā programmā izceļot individuālu pieeju un biežo diskusiju un komunikāciju veicinošo vidi studējošajiem.

9.1.2. Paredzētie studiju rezultāti

Programmas mērķi tiks sasniegti, ja studējošais, sekmīgi pabeidzot studijas programmu "Tūrisma organizācija un vadība":

1. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas tūrisma un viesmīlības nozarē un tūrisma un viesmīlības organizāciju vadībā.
2. Izprot un ievēro profesionālo ētiku. Spēj izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi tuvākā un tālākā nākotnē uz organizāciju, sabiedrību, dabas vidi, kultūras mantojumu. Spēj piedalīties

- tūrisma jomas attīstībā, demonstrējot globālu redzējumu, lēmumu, rīcību un procesu savstarpējo saīšu un savstarpējo atkarību apzināšanos.
3. Spēj parādīt tūrisma un viesmīlības nozarei un organizāciju vadīšanai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas un šo zināšanu kritisku izpratni, turklāt daļa zināšanu atbilst tūrisma nozares un organizāciju vadības augstāko sasniegumu līmenim.
 4. Spēj parādīt tūrisma un organizāciju vadības jomas svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.
 5. Spēj, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, veikt profesionālu, inovatīvu un pētniecisku darbību, formulēt un analītiski aprakstīt informāciju, problēmas un risinājumus tūrisma un viesmīlības nozarē un organizāciju vadībā, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem.
 6. Spēj patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos un attīstību, virzīt savu un padoto tālāku mācīšanos un personisko un profesionālo pilnveidi, parādīt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt ilgtspējīgus un sociāli atbildīgus lēmumus un rast radošus risinājumus.

Absolvējot studiju programmu "Tūrisma organizācija un vadība", tiek piešķirts profesionālā bakalaura grāds tūrisma vadībā un tūrisma un atpūtas organizācijas vadītāja kvalifikācija (LR profesiju klasifikatora kods Nr.1431 08). Studiju programmas saturs vērsts uz tūrisma un atpūtas nozares organizācijas vadītājam nepieciešamo zināšanu, attieksmju un prasmju iegūšanu un attīstīšanu, akcentējot integrētas un ilgtspējīgas attīstības vadīšanas lomu.

9.1.3. Studiju programmas plāns

TOV studiju programma ir precīzi strukturēta, studiju kursi ir savstarpēji saistīti un papildinoši, integrējot visaptverošu tūrisma izglītību ar pieprasījumu un aktuālo tirgus situāciju. Programmas īstenošana norisinās tematiskā secībā, un iegūtās prasmes un zināšanas tiek secīgi pilnveidotas visa studiju periodā (skatīt 12. tabulu), ik gadu teorētiskās zināšanas nostiprinot gan praksē, gan jau esošo kursu ietvaros integrētajos problēmu risinājumu uzdevumos.

9. tabula. Studiju programmas "Tūrisma organizācija un vadība" plāns.

Studiju kurss	Programmas daļa	Kredītpunkti	Semestris							
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Ievads uzņēmējdarbībā	A	4	4							
Ievads studijās	A	2	2							
Tūristu grupu organizēšana un vadīšana	A	2		2						
Publiskā runa	A	2	2							
Tūrisma ģeogrāfija	A	4		4						
Tūrisma pamati	A	4	4							
Ceļotāju psiholoģija un motivācija	A	2		2						
Pirmā svešvaloda	A	4	2	2						
Otrā svešvaloda	A	8	2	2	2	2				
Aktīvā tūrisma vadība	A	4		4						
Prakse viesmīlības servisā	A	2				2				
Civilā aizsardzība	A	2								2

Kultūras vēsture un tūrisms	A	4		4						
Viesmīlība	A	4			4					
Starpkultūru komunikācijā tūrismā	A	2				2				
Pētījumu metodoloģija Tūrisma un atpūtas nozarē	A	4			4					
Tūrisms un vides aizsardzība	A	2	2							
Tūrisma tirgvedība	A	4				4				
Tūrisma produkts	A	4				4				
Latvijas dabas tūrisma ģeogrāfija	A	2				2				
Latvijas kultūras vēsture un tūrisms	A	2				2				
Uzņēmējdarbības tiesības	A	2					2			
Radošums un proaktivitāte	A	2						2		
Tautsaimniecība ES kontekstā	A	4				4				
Pārdošanas prasmes	A	2			2					
Cilvēkresursu vadība	A	4			4					
Pasākumu plānošana un organizēšana	A	4			4					
Problēmu risinājumu projekts	A	2					2			
Gada projekts I	A	2				2				
Prakse uzņēmumā I	A	6					8			
B daļas izvēles kursi	B	16	2				6	4	4	
C daļas izvēle	C	6					4		2	
Uzņēmuma stratēģija	A	4						4		
Finanšu vadības pamati	A	4						4		
Integrētā apvidus prakse	A	4				3				
Gada projekts II	A	4						4		
Prakse uzņēmumā II	A	8							8	
Mācību prakse-ekskursija	A	2						1		
Tūrisma projektu vadība	A	4						4		
Bakalaura darbs	A	12							12	
Kopā:		160	20	20	20	23	26	23	8	20
										160

Studiju programmā ir divas specializācijas, kuras jāizvēlas pēc otrā kursa: Viedā tūrisma uzņēmējdarbība un Tūrisma un pasākumu pieredzējuma dizainers. Specializācija izpaužas ar praksi organizācijās un uzņēmumos. Katrai praksei ir pielāgota prakses programma, tā praksei Viedās tūrisma uzņēmējdarbībā ir vairāk saistīta ar uzņēmumu darbības un finanšu plūsmas analīzi, bet prakse specializācijā Tūrisma un pasākumu dizainers saistīta ar pasākumu organizēšanu, gida un grupas vadītāja kompetencēm un prasmēm ar akcentu uz tieši darbu ar klientiem. Specializācijas kursi redzami tabulā Nr.10.

10.tabula. Tūrisma organizācija un vadības bakalaura programmas specializācijas kursu sadalījums.

Viedā tūrisma uzņēmējdarbība 14 KP	Tūrisma un pasākumu pieredzējuma dizaineris 14 KP
B daļa obligātā 6 kp : Informāciju un komunikāciju tehnoloģijas tūrismā 2 kp Investīciju un risku vadība 4 kp	B daļa obligātā : Gidu darba metodika 4 KP Pasākumu scenārijs un režija 2 KP
B daļa grupas izvēle : 8 kp MICE tūrisms 2 kp Ievads grāmatvedībā 2 kp Multimēdiju komunikācija 4 kp Tūrisma produkta veicināšana 2 kp Tumšais tūrisms 2 kp + citi nozares kursi, kā arī kursi, ko piedāvā ārvalstu vieslektori.	B daļa grupas izvēle : 8 kp Pasākumu vadība 2 kp Komunikāciju treniņš 4 kp Lietišķā etiķete un komunikācija 2 kp Eiropas vēsture 4 kp Informācijas avoti un interpretācija 2 kp Latviešu tradicionālā kultūra 2 kp + citi nozares kursi, kā arī kursi, ko piedāvā ārvalstu vieslektori.

9.1.4. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju programma "Tūrisma organizācija un vadība" tiek realizēta pilna laika studiju formā. Programmas studiju plānā norādīto kursu apguve studentiem notiek lekcijās, semināros, diskusijās, grupu darbos, lietišķajās spēlēs, uz problēmām bāzētās praktiskajās nodarbībās. Liels uzsvars studiju procesā tiek likts uz studentu patstāvīgo un pētniecisko darbu: literatūras studijām, referātu, kursa darbu, gada projektu izstrādi. Grupu nodarbībās studenti attīsta sadarbības prasmes, spēju diskutēt – uzklaut un izprast citu viedokli un argumentēti aizstāvēt savu viedokli, māku prezentēt ziņojumu, pilnveidot runas kultūru. Apmācībā daudz tiek izmantota uz problēmām bāzēta apmācība.

Lekciju un semināru vai grupu nodarbību attiecība pilna laika studentiem lielākajā daļā kursu ir 50/50%. Studiju procesa nodrošināšanai un nodarbībās regulāri un aktīvi tiek izmantoti mūsdienīgi informācijas tehnoloģiju risinājumi – interaktīvais nodarbību saraksts, e-pasts, *Google* dokumenti, augstskolas e vide – Moodle.lv, Microsoft Teams. Lekcijās docētāji izmanto uzskates materiālus prezentāciju veidā, audio un video failus. Grupu darbu tapšanas gaitā diskusijas notiek ne vien klātienē, bet arī e-vidē, izmantojot Moodle, Webex un *MS Teams*. Docētāji sniedz konsultācijas gan klātienē saskaņā ar konsultāciju grafiku ik nedēļu, gan izmantojot *Webex* vai *MS Teams*, kas ļauj uzturēt aktīvu komunikāciju arī ar studentiem, kuri atrodas apmaiņas studijās ārzemēs. Studentiem, kuri studē ārzemēs un nevar ierasties uz gada projekta aizstāvēšanu klātienē, ir iespēja to aizstāvēt, izmantojot *Webex* vai *MS Teams* platformu.

Vairāku kursu ietvaros tiek izstrādāts kursa projekts (grupas izstrādāts uz reālu problēmu bāzēts pētījums) un rīkotas ārpus auditoriju nodarbības – pieredzes apmaiņa atpūtas, tūrisma un viesmīlības nozares organizācijās, praktisko piemēru izpēte dabā u.c. Studiju nodarbību grafiku izstrādā virziena studiju speciāliste, sadarbojoties ar kursu docētājiem, virziena direktoru, bet auditoriju plānojums tiek saskaņots ar ViA Administratīvo departamentu.

Svarīga ir teorijas sasaiste ar praksi, ko studenti veic gan āra dzīves praksē mācību ekskursiju laikā, gan integrētās apvidus prakses laikā, kad studenti 10 dienas pavada kādā no Vidzemes pašvaldībām un tajā esošajos tūrisma uzņēmumos, kā arī, nostiprinot zināšanas praksē uzņēmumā. Studiju programmas "Tūrisma organizācija un vadība" prakses atbilstoši nozares specifikai tiek plānotas aktīvās tūrisma sezonas laikā vasarā. Jāteic, ka Covid-19 vīrusa ietekmē 2020./2021. akadēmiskajā gadā nebija iespējas realizēt Integrēto apvidus praksi pavasarī, līdz ar to tika pieņemts lēmums pagarināt Prakse uzņēmumā. Šajā vasarā visiem studentiem izdevās atrast prakses vietas gan Latvijā, gan ārpus

tās. Lai studenti sekmīgi varētu iekļauties praksē uzņēmumos, prakse Viesmīlības servisā tiek plānota pavasarī, pirms students dodas praksē uzņēmumā. Prakse Viesmīlības servisā parasti tiek realizēta, sadarbojoties ar Valmieras tehnikumu, izmantojot tehnikuma aprīkojumu, tomēr šajā akadēmiskajā gadā, ņemot vērā ierobežojumus, prakse tika rīkota attālināti, pieaicinot vieslektores uz VIA, kur, izmantojot C230 telpu, kas aprīkota ar attālināto konferenču aprīkojumu, studentiem tika rādītas dažādas ar restorānu servisu un viesnīcu uzkopšanu saistītas aktivitātes.

Studiju programmas "Tūrisma organizācija un vadība" vērtēšanas sistēma balstīta uz LR Augstskolu likumu, kā arī ViA Studiju nolikumu, pamatojoties uz studiju mērķiem un studiju beigās plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem.

Studiju programmas studiju darba rezultāti tiek kontrolēti un vērtēti semestra laikā, pārbaudījumos pēc studiju kursa pilnīgas apguves. Ikvienu pārbaudījuma mērķis ir konstatēt, kādā līmenī students ir apguvis teorētiskās zināšanas un ieguvis prasmes un iemaņas pielietot teorētiskās zināšanas profesionālajā darbībā nepieciešamo uzdevumu veikšanai. Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji ir viena no būtiskām kursa apraksta daļām. Lai nodrošinātu vērtēšanas objektivitāti, katrā kursā ir izstrādāti skaidri vērtēšanas kritēriji, kas paredz dažādu formu un veidu pārbaudījumus. Visosursos tiek lietota kumulatīvā vērtēšanas sistēma.

Ārā dzīves prakse, integrētā apvidus prakse, mācību prakse ekskursija tiek vērtētas ar vērtējumu ballēs. Prakse uzņēmumā un Prakse viesmīlības servisā tiek vērtēta kā ieskaitīta vai neieskaitīta. Prakses vērtējumā tiek ņemts vērā prakses vadītāja vērtējums, vērtējums par prakses laikā veiktajiem darbiem un publiska uzstāšanās par prakses laikā gūtajiem novērojumiem un veiktajiem uzdevumiem.

Problēmu risinājumu projekts tiek publiski aizstāvēts komisijā, kuras sastāvā ir projektu uzraugošie docētāji, kā arī tajā iesaistītie pārstāvji –tūrisma uzņēmēji un pašvaldības pārstāvji. Gada projekts tiek publiski aizstāvēts Gada projektu komisijā, un gada projektu vērtē darba vadītājs, recenzents un komisija. Bakalaura darbu aizstāvēšana notiek Valsts pārbaudījumu komisijā, un darbu vērtēšanā piedalās nozares profesionāļi, kas sastāda lielāko daļu no komisijas.

9.2. "TŪRISTU GIDS – CEĻOJUMU UN PASĀKUMU ORGANIZATORS" profesionālās bakalaura studiju programmas raksturojums

9.2.1. Studiju programmas mērķi un kvalifikācija

Tūristu gids – ceļojumu un pasākumu organizators – profesionālais bakalaura grāds sociālajās zinātnēs, iegūstamā kvalifikācija – Tūristu gids.

Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnēs 2014.–2020.gadam teikts: „Tūrisma attīstības politikas **mērķis** ir ilgtspējīga Latvijas tūrisma attīstība, veicinot tūrisma produktu konkurētspējas palielināšanos ārvalstu tirgos”⁶, ar to sasaucas studiju programmas „Tūristu gids – ceļojumu un pasākumu organizators” galvenie trīs mērķi:

- atbilstošajos dažādo nozaru zinātņu teorētiskajos pamatos balstītu, tūristu gidu profesijas standartiem atbilstošu praktiski piemērojamu, kvalitatīvu un jaunākās tendences ietverošu profesionālo studiju nodrošināšana;
- tādu vispusīgi teorētiski izglītotu, profesionāli kompetentu, tūrisma un atpūtas tirgū pieprasītu un atbildīgu speciālistu – tūristu gidu, pasākumu vadītāju sagatavošana, kuri spētu uzņemties un pildīt šīs profesijas standartā noteiktos pienākumus pēc augstākajiem kvalitātes standartiem;
- uz personības izaugsmi ar jaunām zināšanām un prasmēm balstīta bakalaura studiju programma ar lietišķu ievirzi tūrisma un atpūtas jomas radošajā sfērā, kas sniedz konkurētspēju darba tirgū gan tiešajā specialitātē, gan pasākumu vadīšanas un organizēšanas jomā, kā arī tūrisma nozarē un darba tirgū plašāk, atbilstoši saviem talantiem iegūtajām zināšanām, prasmēm un nostiprinātajai pieredzei studiju prakšu laikā.

Mērķu sasniegšanai izvirzītie uzdevumi:

1. Sniegt studējošiem pamata zināšanas un padziļinātu izpratni par tūrismu un viesmīlību kā tautsaimniecības nozari un saistību ar ilgtspējīgu valsts attīstību, uzsvāru liekot uz tūristu gida, ceļojumu organizatora un pasākumu organizatora un vadītāja darbību kopējā tūrisma sistēmā. Profesijas saskarsmi ar cilvēkiem, kā arī tam nepieciešamajām zināšanām sociālajās un dabas zinātnēs. Attīstīt sadarbību ar tūrisma nozares attīstībā un tūrisma izglītībā iesaistītajām pusēm Latvijā un starptautiskā mērogā studiju procesa kvalitātes kāpināšanai.
2. Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības metodes, akcentējot lietišķo zināšanu ieguvu un pētniecības iemaņu attīstīšanu, pastiprināt dažādu svešvalodu pielietošanas spēju, sadarbību komandā, prasmi lietot ikdienai nepieciešamās datorprogrammas un multimedijus, spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, liels akcents ir uz saskarsmes prasmju pilnveidi, publiskās uzstāšanās iemaņu attīstīšanu un spēju argumentēt.
3. Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītībai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošā pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, erudītu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar stingru pašapziņu.

9.2.2. Paredzētie studiju rezultāti

Programmas mērķi tiks sasniegti, ja studējošais, sekmīgi pabeidzot studijas programmā „Tūristu gids – ceļojumu un pasākumu organizators” programmā, pratīs:

- demonstrēt atpūtas, tūrisma un viesmīlības jomai, sociālo zinātņu nozarei, tūristu gida, ceļojumu organizatora vai pasākuma vadītāja darbībai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas un šo zināšanu kritisku izpratni, tajā skaitā demonstrēt svarīgāko apgūto jēdzienu un likumsakarību izpratni, prast meklēt lietu kopsakarības;

⁶https://www.em.gov.lv/files/turisms/PPD_1.doc

- izmantojot apgūtos tūrisma un sociālo zinātņu teorētiskos pamatus un prasmes, veikt profesionālu, inovatīvu vai pētniecisku darbību;
- patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas tūristu gida vai saistītās profesijās, izprotot profesionālo ētiku, izvērtējot savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību, rīkoties ilgtspējīgi;
- formulēt problēmas un risinājumus tūristu gida darbā, spēt interpretēt informāciju atbilstoši visdažādāko auditoriju pieredzei, izskaidrot un argumentēti diskutēt par apgūtajām zināšanām gan ar speciālistiem, gan nespeciālistiem – gan latviešu valodā, gan apgūtajās svešvalodās, prast izskaidrot dažādu procesu savstarpējās kopsakarības un ceļoņu likumsakarības ceļojumu informatīvā satura kontekstā, izvēlēties objektīvus informācijas pirmavotus, aizstāvēt ilgtspējīga tūrisma idejas, veidot videi draudzīgus pasākumus;
- patstāvīgi strukturēt savu turpmāku mācīšanos, virzīt savu un savu padoto tālāko izglītību un profesionālo pilnveidi, izkopt iemaņas patstāvīgai un radošai jaunu teorētisko zināšanu un jaunu profesionālās darbības prasmju apgūšanai;
- demonstrēt strukturētu pieeju problēmu risināšanā, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast risinājumus mainīgos tūrisma tirgus apstākļos, sastādīt tūrisma maršrutus, vadīt ekskursijas un ceļojumus, spēt objektīvi izvērtēt un salīdzināt dažādu ceļojuma maršrutu realizācijas iespējas, sniegtos tūrisma pakalpojumus, to kvalitāti, identificēt tūristu vajadzības un motivāciju dažādās situācijās, attīstīt labas saskarsmes spējas un brīvu komunikāciju; organizēt, uzņemties iniciatīvu, brīvi improvizēt.

Ārpus konkrētām kompetencēm, prasmēm un zināšanām programmas praktiskais mērķis tiktu sasniegts, ja:

1. studējošie pēc sekmīgām studijām iegūs darba vietu tūrisma un atpūtas vai citās nozarēs, kas atbildīs viņu profesionālajām kompetencēm, sniegs personības izaugsmes iespējas un radīs patīku darīt uzticētos pienākumus ar iespēju nopelnīt sev un esošajai vai topošajai ģimenei;
2. studējošais ir konkurētspējīgs ne tikai darba tirgū, bet arī augstākās izglītības turpmākajā karjerā un var sekmīgi turpināt studijas maģistratūras līmenī vai citā sevi interesējošā studiju jomā.

Absolvējot TG studiju programmu tiek piešķirts profesionālā bakalaura grāds sociālajās zinātnēs un tūristu gida kvalifikācija (norādīta augstākā līmeņa iegūstamā kvalifikācija, taču programmas saturs ir veidots, lai vienlaicīgi tiktu apgūtas citas saistītas kvalifikācijas: kultūras pasākumu vadītājs, tūristu grupas vadītājs u.c.) (LR profesiju klasifikatora kods Nr.2431 11).

9.2.3. Studiju programmas plāns

TG studiju programma ir skaidri strukturēta, studiju kursi ir savstarpēji saistīti, saturiski atbilstot ES CEN noteiktajam standartam par tūristu gidu apmācību, papildinot ar nozares pieprasījumu un aktuālo tirgus situāciju publisko pasākumu organizēšanas un vadīšanas jomā. Programmas realizācijas pamatā ir skaidra un konsekventa tematiskā secība, un iegūtās prasmes un zināšanas tiek secīgi pilnveidotas visa studiju periodā (skatīt 9. tabulu).

11. tabula. Studiju programmas „Tūristu gids –ceļojumu un pasākumu organizators” studiju plāns

Studiju kurss	Programmas daļa	Kreditpunkti	semestris							
			1	2	3	4	5	6	7	8
Pasaules kultūras vēsture	A	4	4							
Publiskā runa un improvizācija	A	2	2							
Angļu valoda tūrisma nozarē	A	8	2	2	2	2				
Tūrisma pamati	A	4	4							
Ievads filozofijā	A	2	2							

Baltijas kultūras vēsture	A	4	4						
Otrā svešvaloda (franču/vācu/krievu/ķīniešu)	A	8	2	2	2	2			
Eiropas vēsture	A	4		4					
Baltijas jūras reģiona tūrisma ģeogrāfija	A	4		4					
Mācību prakse-ekskursija I	A	2		2					
Sociālā psiholoģija	A	4		4					
Tūristu grupu organizēšana un vadība	A	2		2					
Gidu darba metodika	A	4			4				
Civilā aizsardzība	A	2			2				
Pasākumu plānošana un organizēšana	A	4			4				
Pētījumu metodoloģija	A	2			2				
Pasākumu scenārijs un režija	A	2			2				
Gada projekts I (tūrisma maršruts vai pasākuma plāns ar scenāriju)	A	2			2				
Starpkultūru komunikācija tūrismā	A	2				2			
Lietišķā ētika un komunikācija	A	2				2			
Prakse viesmīlībā	A	2				2			
Integrētā apvidus prakse	A	4				4			
Pasākumu vadīšana	A	2				2			
Multimediju komunikācija	A	4				4			
Prakse uzņēmumā I	A	6					6		
Komunikācijas treniņš	A	4						4	
Tūrisma produkts	A	4						4	
Gada projekts II	A	4						4	
Muzeju darbības pamatprincipi	A	2						2	
Tūrisms un vides aizsardzība	A	4						4	
Latviešu tradicionālā kultūra	A	2						2	
Tūrisma tirgvedība	A	4					4		
Uzņēmējdarbības pamati	A	4							4
Prakse uzņēmumā II	A	6							6
Mācību prakse-ekskursija II	A	2							2
Tautsaimniecība ES kontekstā	A	4							4
Informācijas tehnoloģijas tūrismā	A	2							2
Informācijas avoti un interpretācija	A	2							2
Prakse uzņēmumā III	A	4							4
Bakalaura darbs	A	12							12

B daļa(ierobežotas izvēles kursi nozares specializācijā)	B	8					4		4	
C daļa	C	6					6			
Kopā:		160	20	20	20	20	20	20	20	20
										160

9.2.4. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju kursi ir organizēti, vadoties pēc normatīvajiem aktiem un ViA iedibinātajiem augstajiem standartiem studiju procesa norisē.

Studiju metodes ietver:

- klātienēs nodarbības un tiešās kontaktstundas ar docētājiem;
- patstāvīgo darbu ārpus klātienēs nodarbībām.

Klātienēs nodarbību galvenās metodes: lekcijas; praktiskās nodarbības, kas var būt dažāda formāta grupu un individuālie darbi – situāciju analīze, teorētisko modeļu praktiska adaptācija, diskusijas, patstāvīgo darbu prezentācijas, pārbaudes darbi, komandas veidošanas aktivitātes, reālo situāciju simulācijas u.c.; pieredzes apmaiņas vizītes uzņēmumos un organizācijās, kas var ietvert lauka darbu u.c. Apmācībā daudz tiek izmantota uz problēmām bāzēta apmācība.

Praktisko nodarbību apjoms klātienēs nodarbībās nav mazāks par 50%. Studiju programma „Tūristu gids – ceļojumu un pasākumu organizators” tiek organizēta tikai pilna laika studijās. Studiju kursi ir organizēti, vadoties pēc normatīvajiem aktiem un ViA iedibinātajiem augstajiem standartiem studiju procesa norisē.

Studijās kopumā tiek uzsvērts individuālo iniciatīvu kopums, veicinot tematisku pasākumu, objektu apmeklēšanu, savas pieredzes krāšanu, ceļojot visdažādākajos veidos un dažādos mērogos, kas veiksmīgi arī tiek integrēti studiju procesā. Daļēji studiju formāts tiek sasaistīts ar dzīves stilu, padarot šo studiju posmu gan vienlaicīgi aizraujošu, gan arī no studiju viedokļa pilnīgāku.

Paralēli tiešajiem mājas darbiem liela loma ir studiju kursa un papildu literatūras apguvei. Studiju darbu organizācija paredz vispusīgu studējošo zināšanu un prasmju attīstību saskaņā ar studiju programmas sagaidāmajiem rezultātiem sagatavošanā studenti attīsta dažādas prasmes, kuras vairāk uzskaitītas pie programmas mērķiem un uzdevumiem.

Neviens no studiju kursiem netiek realizēts tālmācības formā, 90% studiju kursu tiek izmantota e-mācību platforma. Lekciju materiāli, zinātniskie raksti un cita veida mācību materiāli tiek ievietoti ViA e - mācību vidē <http://moodle.va.lv>, kura ir pieejama studentiem, izmantojot lietotājvārdu un paroli. Docētāji regulāri lieto e-mācību vidi – tajā ne tikai tiek ievietota informācija un resursi, bet tiek organizēts arī pats darbs – lekciju plānojums, vērtējums, e-vidē notiek komunikācija starp docētāju un studentu, darbu iesniegšana, tiek organizēti pārbaudes darbi u.c. Retāk norisinās arī diskusiju forumi. Lekcijās tiek izmantots multimediju projektors un internets (lielākā daļa docētāju lekcijas gatavo, izmantojot *PowerPoint* prezentāciju formātu), ir iespēja izmantot TV un video, īpaši akcentējama arī mikrofona pieejamība un iesaiste studiju procesā. Ja to prasa studiju kursa vai nodarbības specifika, tad atsevišķas nodarbības tiek vadītas datorauditorijā un bibliotēkā, kur tiek abonētas studiju procesam nepieciešamās datu bāzes. Aizvien lielāka loma studiju procesā iegūst augstvērtīgu interneta resursu izmantošana un docētāji savā darbā sabalansē interneta un cita veida resursu izmantošanu. Docētāju izmantotās mācību metodes bagātina vieslektoru vizītes un dalība vieslektoru vadītajās nodarbībās, lai paplašinātu zināšanas par studiju metodēm un resursiem. Pēdējā gadā tieši uz programmu orientēto vieslektoru skaits gan varēja būt lielāks.

Nozīmīga daļa no metodēm ietver āra pedagogiju – iespēju teorētiskās zināšanas gan pārbaudīt, gan arī bagātināt saistībā ar konkrētu situāciju analīzi, objektu apmeklējumiem (Turaidas muzejrezervāts, Cēsu pils komplekss, Valmieras muzejs, galerija Laipa, pilsētu ekskursijas, aktīvie pārgājieni, dabas ekskursija, vides interpretācija u.c.).

Svarīga ir teorijas sasaiste ar praksi, ko studenti veic gan mācību ekskursiju, pasākumu organizēšanas laikā, gan integrētās apvidus prakses laikā 10 dienas pavadot konkrētā pašvaldībā, kā arī nostiprinot zināšanas praksē uzņēmumā. "Mācību prakse ekskursija II" notiek angļu valodā kopā ar apmaiņas studentiem no ārvalstīm. "Prakse Viesmīlības servisā" tiek realizēta, sadarbojoties un izmantojot Valmieras tehnikuma prakšu bāzi.

Studiju programmas „Tūristu gids –ceļojumu un pasākumu organizators” vērtēšanas sistēma balstīta uz LR Augstskolu likumu, kā arī ViA Studiju nolikumu, pamatojoties uz studiju mērķiem un studiju beigās plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem.

Studiju programmas studiju darba rezultāti tiek kontrolēti un vērtēti semestra laikā, pārbaudījumos pēc studiju kursa pilnīgas apguves. Ikviena pārbaudījuma mērķis ir konstatēt, kādā līmenī students ir apguvis teorētiskās zināšanas un ieguvis prasmes un iemaņas pielietot teorētiskās zināšanas profesionālajā darbībā nepieciešamo uzdevumu veikšanai. Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji ir viena no būtiskām kursa apraksta daļām. Lai nodrošinātu vērtēšanas objektivitāti, katrā kursā ir izstrādāti skaidri vērtēšanas kritēriji, kas paredz dažādu formu un veidu pārbaudījumus. Visosursos tiek lietota kumulatīvā vērtēšanas sistēma.

Mācību prakse ekskursija vai pasākumu organizēšana un integrētā apvidus prakse tiek vērtētās ar atzīmi. Prakse uzņēmumā un prakse viesmīlības servisā tiek vērtēta kā ieskaitīta vai neieskaitīta. Prakses vērtējumā tiek ņemts vērā prakses vadītāja vērtējums, vērtējums par prakses laikā veiktajiem darbiem un publiska uzstāšanās par prakses laikā gūtajiem novērojumiem un veiktajiem uzdevumiem.

Gada projekts tiek publiski aizstāvēts Gada projektu komisijā, un gada projektu vērtē darba vadītājs, recenzents un komisija. Bakalaura darbu aizstāvēšana notiek Valsts pārbaudījumu komisijā, un darbu vērtēšanā piedalās nozares profesionāļi, kas sastāda lielāko daļu no komisijas.

9.3 „TŪRISMA STRATĒGISKĀ VADĪBA” profesionālās maģistra studiju programmas raksturojums

9.3.1. Studiju programmas mērķi un kvalifikācija

Maģistra profesionālās studiju programmas “Tūrisma stratēģiskā vadība” galvenais mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus vadošā līmeņa darbiniekus profesionālajā darbībā – vadītājus tūrisma nozarē valsts, sabiedriskajā un privātajā sektorā, kuru teorētiskās un praktiskās kompetences: zināšanas, prasmes, iemaņas un attieksmes atbilstu mūsdienu darba tirgus prasībām un pasaulē vispāratzītam standartam par otro profesionālo grādu vadības zinātnēs (*Master of Business Administration*), kas nodrošinātu spēju vadīt iestādi, uzņēmumu globalizācijas mainīgajā vidē, spētu uzņemties profesijas standartā noteiktos pienākumus un veikt uzdevumus šo pienākumu izpildei. Sekundārais studiju programmas mērķis ir sniegt iespēju attīstīt studējošā personību un paplašināt zināšanas dažādās interešu jomās.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, programmā tiek izvirzīti šādi uzdevumi:

- 1) Sniegt padziļinātas zināšanas atbilstoši nozares jaunākajiem atklājumiem, attīstīt profesionālās darbības veikšanai nepieciešamo prasmju un attieksmju kopumu atbilstoši tūrisma uzņēmuma vadītāja profesionālajai kvalifikācijai, respektējot tūrismu kā pakalpojumu nozari;
- 2) Nostiprināt un attīstīt studējošo prasmes pētniecības darbam tūrisma nozarē un motivēt iesaistei lietīšajās pētījumos;
- 3) Organizēt studiju kursus sadarbību ar tūrisma organizācijām, nodrošinot praktisko ieguldījumu tūrisma nozares attīstībā un veidojot studējošiem kontaktus ar nozari turpmākai sadarbībai;
- 4) Veicināt akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšanu, atzītu nozares profesionāļu, pieredzējuši viesdocētāju no citām Latvijas un ārvalstu augstskolām piesaisti studiju programmai;
- 5) Nodrošināt studiju programmas mērķim atbilstošu materiāli tehnisko bāzi.

Programmas saturs un metodika saskan ar ViA mērķiem, tiecoties pēc izcilības un konkurētspējas izglītībā, balstoties uz starpdisciplināritātes, individuālas pieejas, teorētisko un praktisko zināšanu kombinācijas, starptautiskas studiju vides nodrošināšanu, tādējādi arī dodot ieguldījumu reģiona attīstībā.

9.3.2 Paredzētie studiju rezultāti

Studiju programmas saturs vērsts uz tūrisma un atpūtas nozares organizācijas vadītājam nepieciešamo zināšanu, attieksmju un prasmju iegūšanu un pilnveidošanu, akcentējot stratēģiskas un ilgtspējīgas attīstības vadīšanas lomu tūrisma pakalpojumu nozarē. Studiju programmas rezultāti vērsti uz zināšanu un prasmju nodrošināšanu specifiskajam tūrisma pakalpojumam, un tie ir:

- Zināšanas un izpratne: padziļinātas jaunākās teorētiskās zināšanas par tūrismu kā tautsaimniecības nozari un tā vietu valsts ekonomikā, to saistība ar moderno starptautisko uzņēmējdarbības vidi, uzsvaru liekot uz tūrisma institūciju, uzņēmumu stratēģisko vadību, mūsdienu pārvaldības, uzņēmējdarbības un tās vides aktualitātēm, tūrisma mārketinga vadības jautājumiem, personāla vadību organizācijās, finanšu un riska vadību un analīzi, aktualitātes valsts pārvaldes un uzņēmējdarbības likumdošanā un informācijas tehnoloģiju sasniegumiem, gan arī par aktuāliem humanitāriem, sociāliem un dabaszinātņu jautājumiem. Prakses un teorētisko zināšanu sintēze darbojas

kā moderna vadītāja izaugsmi veicinošs faktors. Sekmē studentos motivāciju tālākizglītībai, sagatavojot programmas beidzējus studijām doktorantūrā un pētnieciskajam darbam.

- Prasmes un attieksmes: ar programmas palīdzību tiek veidota jauna, prasmīga tūrisma institūciju un uzņēmumu augstākā posma vadītāju paaudze, kura radoši domā un darbojoties:
 - a. spēj uzņemties profesionālo atbildību un pieņemt atbildīgus lēmumus;
 - b. apliecina profesionālu un ētisku attieksmi un lieliskas saskarsmes un sadarbšanās prasmes ar darbiniekiem, partneriem, plašsaziņas līdzekļiem;
 - c. prot domāt, izteikties un argumentēt, izmantojot gan klasiskos, gan arī inovatīvas vadības, uzņēmējdarbības, ekonomikas, finanšu, tūrisma nozares utt. terminus un koncepcijas
 - d. spēj patstāvīgi pilnveidot savas kompetences, turpmāko profesionālo un personības attīstību
 - e. demonstrē izpratni un atbildību par profesionālās darbības ietekmi uz vidi šī termina plašākajā nozīmē;
 - f. spējīga prasmīgi veikt institūcijas, uzņēmuma operatīvo un stratēģisko vadīšanu;
 - g. spēj kritiski izvērtēt un izmantot teorētiskās zināšanas veicot profesionālos uzdevumus un risinot problēmsituācijas;
 - h. spēj būt radoši un rast inovatīvus risinājumus profesionālajā darbībā, demonstrē iniciatīvu sava uzņēmuma vadībā un nozari vienojošās organizācijās.

Kā vienu no studiju programmas rezultātiem jāuzsver profesionālais kontaktu tīkls, kas studējošiem tiek attīstīts studiju kursa laikā organizējot studiju darbus sadarbībā ar organizācijām, kas sniedz tūrisma un atpūtas pakalpojumus. Studiju programma "Tūrisma stratēģiskā vadība" ir atbilstoša šādiem dokumentiem:

Absolvējot studiju programmu "Tūrisma stratēģiskā vadība", tiek piešķirts profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā, un tie, kam nav piešķirta kvalifikācija iepriekšējā izglītībā, saņem tūrisma un atpūtas organizācijas vadītāja kvalifikāciju (LR profesiju klasifikatora kods Nr.1431 08). Studiju programmas saturs vērsts uz tūrisma un atpūtas nozares organizācijas vadītājam nepieciešamo zināšanu, attieksmju un prasmju iegūšanu un attīstīšanu, akcentējot integrētas un ilgtspējīgas attīstības vadīšanas lomu.

9.3.3. Studiju programmas plāns

TSV studiju programma ir veidota atbilstoši maģistru kvalifikācijas līmenim, veidojot tūrisma un viesmīlības jomas saturu, strukturējot to pēc visaptverošu kopsakarību principa ar stratēģiskās vadības zināšanām un prasmēm. Studiju kursi ir savstarpēji saistīti, aktualizēti pēc nozares aktuālās tirgus situācijas un tendencēm. Programmas īstenošana ietver pārdomātu tematisko secību, lai iegūtās prasmes un zināšanas tiek secīgi pilnveidotas visa studiju periodā (skatīt 15. tabulu).

12. tabula. Studiju programmas "Tūrisma stratēģiskā vadība" studiju saturs un plāns

Studiju kurss	KP	60 KP programma	80 KP programma
Kultūras tūrisma vadība	2 KP	I semestris	I semestris
Finanšu un riska vadība	4 KP	I semestris	I semestris
Tūrisma uzņēmumu stratēģiskā vadība	4 KP	I semestris	I semestris
Tirgvedības stratēģijas un klasteri konkurētspējas paaugstināšanai	4 KP	I semestris	I semestris
Starptautiskā ekonomika	2 KP	I semestris	I semestris
Tūrisma uzņēmumu darbību optimizēšana.	2 KP	I semestris	I semestris
Inovāciju vadības procesi	4 KP	II semestris	II semestris

Tūrisma pētījumu metodoloģija	3 KP	II semestris	II semestris
Cilvēkresursu vadība un analīze	3 KP	II semestris	II semestris
<i>B daļas izvēles kursi: Vides vadība, Sociālie mediji tūrisma un viesmīlības mārketingā, Kultūra un komunikācija, Studentu komandu konsultācijas modelis, Lauku kultūrtelpas revitalizācija - realitāte vai mīts u. c. Ārvalstu docētāju piedāvātie kursi</i>	6 KP	II semestris	II semestris
Maģistra prakse	6 KP	II semestris	II semestris
Kvalifikācijas prakse	20 KP	-	III semestris
Maģistra darbs	20 KP	III semestris	IV semestris
Kopā studiju programmā		60 KP	80 KP

9.3.4. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju programma "Tūrisma stratēģiskā vadība" tiek organizēta tikai pilna laika studijās, kur klātienē nodarbības notiek piektdienās un sestdienās. Maģistra prakse tiek veikta pavasara semestra laikā vai vasarā īsā programmā, garajā programmā vasarā un rudens semestrī.

Studiju kursi ir organizēti, vadoties pēc normatīvajiem aktiem un ViA iedibinātajiem augstajiem standartiem studiju procesa norisē.

Studiju metodes ietver:

- klātienē nodarbības un tiešās kontaktstundas ar docētājiem;
- Attālinātās nodarbības un vieslekcijas,
- patstāvīgo darbu ārpus klātienē nodarbībām.

Klātienē nodarbību galvenās metodes: lekcijas; praktiskās nodarbības, kas var būt dažāda formāta grupu un individuālie darbi – situāciju analīze, teorētisko modeļu praktiska adaptācija, diskusijas, patstāvīgo darbu prezentācijas, pārbaudes darbi, komandas veidošanas aktivitātes, reālo situāciju simulācijas u.c.; pieredzes apmaiņas vizītes uzņēmumos un organizācijās, kas var ietvert lauka darbu u.c. Praktisko nodarbību apjoms studiju kursos nav mazāks par 40%.

Nodarbībās tiek izmantots multimediju projektors un Internets, ir iespēja izmantot TV, video, datorauditorijas un multimediju laboratoriju vai bibliotēkas resursus. Aizvien lielāku lomu studiju procesā iegūst augstvērtīgu interneta resursu izmantošana un docētāji savā darbā sabalansē interneta un cita veida resursu izmantošanu.

Lekciju materiāli, zinātniskie raksti un cita veida mācību materiāli tiek ievietoti ViA e-mācību vidē <http://moodle.va.lv>, kura ir pieejama studentiem, izmantojot lietotājvārdu un paroli. Docētāji regulāri lieto e-mācību vidi – e-vidē tiek ievietotas ne tikai prezentācijas, bet arī mācību metodiskie materiāli, papildu literatūra, veidoti diskusiju forumi, e-vidē notiek komunikācija starp docētāju un studentu, darbu iesniegšana, tiek organizēti pārbaudes darbi u.c. Lai studenti apgūtu studiju procesā nepieciešamās prasmes darbā ar e-mācību vidi, studiju gadu uzsākot, īpaši šim nolūkam tiek organizētas mācības. Saziņa starp mācībspēku un studentu iespējama gan ar elektroniskā pasta *Outlook* starpniecību, *Webex*, *MS Teams* gan individuālās klātienē konsultācijās ar docētāju.

Īpaša uzmanība tiek pievērsta studentu zinātniski pētnieciskai ievirzei, kas saistīta ar tēmas izvēli maģistra darbam, kas pilna laika studentiem jāpiesaka studiju programmas direktoram 1.semestra noslēgumā. Līdz ar to studentiem ir iespēja mērķtiecīgi strādāt pie interesējošās tēmas, arī attiecīgi izvēloties prakses vietu un veicot individuālos uzdevumus studiju kursā. Visas maģistra darba tēmas docētāju kopsapulcē individuāli tiek izdiskutētas, un studentam tiek sniegtas rekomendācijas pētījuma

konceptijas pilnveidei. Kopā studentiem jākārtos divas maģistra darba starpieskaite, lai veicinātu sistemātisku darbu pie maģistra pētījuma. Studiju programmā "Tūrisma stratēģiskā vadība" obligāti tiek piesaistīti vieslektori (gan Latvijas, gan ārvalstu), no kuriem daļa piedalās nodarbībās ar vienreizēju lekciju, bet daļa - jau gadu no gada studiju kursu ietvaros regulāri dalās pieredzē par konkrētiem tūrisma aspektiem.